PAZARTESİ
7 MART 1932
7 nci sene, No. 2181
NUSHASI 5 KURUŞTUR

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ HALK KÜTÜPHANESİ

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Memlekette iş Hacmi ve işsizlik

Hükûmet, bütçede, tasarruf mevzuu üzerinde çalışıyor. Resmî ve hususî müesseseler ayni mülâhaza ile umumî masraflarını azaltmak yolundadır. Bu müesseselerin bütçeleri üzerinde alınan her tasarruf kararı; çalışma sahalarının biraz daha daralmasını, yahut o müessese lerden bazısının büsbütün orta dan kaldırılmasını icap ettiriyor. Meselâ: şimdiye kadar hükûmet cephesinden olsun, hususî teşebbüsler cihetinden olsun bir çok inşaat durduruldu, başlanmış bir çok teşebbüsler geri bırakıldı. Vakıa bu suretle bütçelerin masraf kısımlarında mühim tasarruflar oluyor; fakat bu hareket ve kararlar; hayat sahasında türlü türlü tesirler yapmaktan hâlî kalmıyor: İşsizlerin sayısı her gün biraz daha artıyor. İş bulamıyan bir çok aileler maişet darlığı içinde kalıyor. Maatteessüf zaman ve hâdiselerin bugünkü şerait ve mecburiyetleri altında bu netice mukadderdir. Talî tedbirlerle ve kolaylıkla önüne geçilemez.

Avrupada, işsizlik öteden beri mevcut idi. Fakat normal zamanlarda hükûmetler, bu yüzden doğan zorlukları kolaylıkla yenebiliyorlardı. Son zamanlarda ise bu mesele; Avrupanın her memleketinde en büyük bir ıztırap olmuş, hükûmetleri en çok işgal eden bir mahiyet almıştır.

İşsizlik bizde öteden beri vardı. En mütevazı bir iş için açılan müsabakalara yüzlerce vatandaşın iştiraki bunu gösteriyordu. Ancak aile hayatı, müşterek hayat ve maişet sayesinde işsiz kalanlar da geçinmenin yolunu bulabiliyorlardı. Şimdi herkesin kazancı ancak kendi şahsına ve iaşesine mecbur olduğu ailesi efradına kâfi geliyor. Biribirine yardım imkânı gittikçe azalıyor. Bu vaziyet, her vakit tekrar ettiğimiz gibi, iktısadî buhranın doğurduğu bir neticedir. Bundan hükûmeti mes'ul etmek ve "Bize iş vermiyorlar!" diye şikâyette bulunmak haklı olmaz.

Memleketin iktidar mevkiinde Cümhuriyet Halk Fırkasının hükûmeti vardır. Bu fırkanın programında sınıflar, zümreler ayrı ayrı ahkâm ve imtiyazlara malik değildirler. Hangi meslekten olursa olsun, her vatandaşa ayni muameleyi yapmak, fırkanın değişmeyen bir prensipidir. Eğer bugün ortada işsizler var ve bunlara iş bulunamıyorsa, bilmeli ki bunun sebebi imkânsızlıktır. Yoksa mümkün olan şey vatandaşlardan esirgenmez.

Her memleket, istihsalâtının maliyet fiatını indirmek, masarifi umumiyesini azaltmak için azamî gayreti sarfediyor. İstihsal müesseselerini idame ettirmenin; başka yoluyoktur. Müesseseleri ve sermayedarları kudretleri haricinde fedakârlık yapmağa icbar etmek yalnız onların aleyhinde değildir. Bir fabrikanın veya müessesenin kapanmasından sermayedar kadar amele de zarar görür. Karşılaştığımız zaruretleri şuur ile tetkik edersek hakikati daha kolay buluruz. Son zamanlarda İsviçrede bazı müesseselerin amelesi; müşkül vaziyette gördükleri müesseselerini yaşatmak için aldıkları ücreti kendiliklerinden indirmeğe karar vermişler dir. İsviçre amelesinin bu hareketi, tabiî kendi lehlerinedir. Ancak bir şuura delâlet ettiği için zikre şayandır.

İşin bir de politika cephesi var: Memleketteki her müşkül vaziyetten, her fena hava ve fena haleti ruhiyeden istifade ile vatandaşlar arasında tahrikât yapanlar olabilir. Her maniaya rağmen memlekette içtimaî nizamı, idarî disiplini tutmak mecburiyetinde olan hükûmet; bu türlü tahrikâta elbette lâtin menfaat ve ihtiyaçlarına uymayan menfî cereyanları uyandıranlar daima suçlu muamelesi görürlerdi. Bugünkü hayat ve şerait içinde bu zaruret daha kat'îdir. Tahrikâtçılara karşı daha sert bulunmağa mecburuz. Çünkü, bugün ve yarın devlet ve millet cephelerinde maruz kalacağımız her nevi siyasî ve iktısadî zorlukları; ancak vatandaşların teşkil edeceği birlik kuvvetile yenebiliriz.

Siirt Meb'usu
MAHMUT

Köylüyü ne suretle kazandırabiliriz?

Buğday meselesinin halli için büyük bir içtima yapılması isteniyor

Köylüye yapılacak yardım ancak zahire borsalarında olabilir. Ekmeğe zam beklenilen neticeyi vermez..

Yapılan teklifler nedir, mütehassıslar ne diyorlar?

Dünya iktısadiyatının gittikçe daralan çemberi Türk köylüsünü de sıkıyor, Türk iktısadiyatını da müteessir ediyor. Cümhuriyet hükûmeti bu hususta tedbir almak, iktisadiyatın düzelmesi için esas teşkil eden köylüyü terfih etmek, onu sermayelendirmek çarelerini bir taraftan düşünüyor ve bir taraftan tetkik ediyor. Başmuharririmiz Siirt meb'usu Mahmut Bey bu vaziyeti mütalea ederek köylünün terfih edilmesi lâzımgeldiğini ortaya koymuş ve Türk iktısadiyatının harekete gelmesi için köylünün memnun ve müreffeh olması lâzım geldiğini söyleyerek bunun için müstahsilin istihsalâtını kıymetlendirmek ve emeğinin mukabilini aldırmak lâzım geldiğini ileri sürmüştü. Diğer taraftan Cümhuriyet gazetesinde Yunus Nadi Bey de aynı esas prensibi müdafaa etmekte sadece köylüyü koruyacak bu tedbirin başında ekmek fiatına beş kuruş zam yapılmasını ileriye sürmektedir. Biz, Türk buğdayının devrinde, alım ve satımında merkez vaziyetinde olan İstanbulda bu işle alâkadar olan muhtelif zevatla temas ettik. Umumî fikri şu suretle hülâsa etmek kabildir:

Prensip: Kökülünün terfihi, müstahsilin sermayelendirilmesi, istihsalâtın başlıcası olan buğdayın kıymetlendirilmesidir. Bugün durmuş olan, âtıl bulunan iktısadî hayatın canlanması, büyük iktısat çarkının dönmesi için onun esas kolu, anası olan köylünün emeğini vermek, sermayelendirmek, tek cümle ile buğdaya buğday kadar kıymet vermek lâzımdır. Köylünün tam emeğini alması na yarayacak paranın ne buğdaydan, ne de ekmekten bir anda alınması kolay fakat doğru bir şekil bulunmamaktadır. Bu parayı başka eller karşısından köylüye isal için Ticaret borsalarının tavsiti ve bu işin borsada olması muvafık bulunmakta

(Devamı 5 inci sahifede)

Salâhiyettar mahafilin fikir ve mütaleası

Maliye vekili; bu mesele hakkında bana atfedilen beyanat musannadır, diyor

ANKARA, 6 (Telefonla) — Buğday meselesi ve alınması lâzım gelen tedbirler Fırka maliye tetkik komisyonunda müzakere edilmektedir. Salâhiyettar mehafil bir sabah gazetesinin bu mesele hakkında ileri sürdüğü mütalea ve gösterdiği çarelerde kabiliyeti tatbikiye görmemektedir.

Diğer taraftan Haber gazetesinin ayni mesele hakkında Maliye Vekiline atfen neşrettiği beyanata dair Abdülhalik Bey bana dedi ki:

"— Ben ne bir gazeteciye, ne de hiç bir kimseye bu mesele hakkında ne mütaleamı söyledim, ne de beyanatta bulundum. Bana atfedilen bu beyanat külliyen musanna'dır.,,

Falih Rıfkı Beyin mütaleası

Falih Rıfkı Bey Hâkimiyeti Milliyede neşrettiği "Türk Köyü,, isimli bir başmakalede ezcümle demektedir ki:

"Hemen, hemen nüfusunun üçte ikisi köylü ve geriye kalanın da büyükçe bir kısmı yarı köylü olan bir memleketin sanayi, ticaret ve bütün inkişafları ancak köy ve kasabaların satın alma kabiliyetlerini arttırmak, köyü ihtiyaçlandırmak ve paralandırmakla mümkün olabilir. İstihlâk olunan herhangi bir eşya köye girdiği zaman ne kadar kabarık bir yekûn yaptığını biliyoruz.

Köyün alıştığı istediği ve alabildiği herhangi bir eşyanın sanayii derhal kurulur ve inkişaf bulur. Anadolunun hemen bütün kasabaları hayatlarını köye bağlamışlardır. Köy Anadolu iktisadiyatının yanıltmaz nabzıdır. Kuraklık veya fukaralık, sel, zelzele köyü muztarip eden her âfet kasabaları kökünden sarsıyor.

Avrupa iktisadî buhranına çare arayanlar geri ziraî memleketlerin satın alma kabiliyeti artarak pazarlaşmasını başlıca tedbir olarak öne sürmektedirler.

Modern bir devlet olan ve yaşayabilmesi millî ve müstakil iktisadiyatının inkişafına tâbi olan Türkiye Cümhuriyeti Türk köyünün pazarlaşması fikrini ön safa alarak tetkik etmeğe mecburdur.,,

Falih Rıfkı Bey herkesi meşgul eden bu meselede karakteri halkçı olan hükûmetin en doğru ve memlekete en faydalı tedbirleri alacağına şüphe yoktur, diyor.

Yeni kadrolar Yapılıyor!

İnhisar idarelerinin burada kalacak kısımları

İnhisar idarelerinin tevhidi hakkında İnhisarlar ve Gümrükler Vekâleti tarafından verilen karar üzerine tütün, barut, tuz, müskirat inhisarları umum müdürlerinden mürekkep bir komisyon dört inhisar idaresi teşkilâtında mevcut şubelerden tevhidi kabul olanlarını tesbit etmiş ve hazırladığı raporu İnhisarlar ve Gümrükler vekâletine göndermişti. Komisyon ahiren inhisarların tevhidi halinde alacağı şekli tesbit ve Ankara'ya nakli kabul olmıyan teşkilâtın kadrolarını tanzim etmekle meşgul olmaktadır. Verilen habere göre İnhisar idarelerinin İstanbul'da kalacak şubeleri İnhisarlar umum müdürlüğü unvanile yeni yapılacak bir teşkilât altında cemedilecektir. Müskirat inhisarı müdürü Asım, tuz inhisarı müdürü Mehmet Beyler dün tütün inhisarı müdürü Hüsnü Beyin nezdinde toplanarak yeni kadroların tanzimi ile meşgul olmuşlardır.

Asım Bey

Büyük Reisimiz Gazi Mustafa Kemal Hz. nin Ankara'da istikballeri intibar..

Zavallı bir dimağ hastasının hezeyanları!

Celâleddin Arif Beyin notları!.

Cinnet nöbetleri arasında merhum meğer Halife de, Reisicumhurda olmuş, kabineler teşkil etmiş

Osmanlı İmparatorluğunun son Meclisi Meb'usan Reisi
Avukat Celâlettin Arif Bey

Pariste bir dimağ hastalığına tutularak ölen Celâleddin Arif Beyin âhiren İstanbula gönderilen metrukâtı ve evrakı arasında bazı kayıtlara rastgelinmiştir. Hastalığı cinnet derecesini alan merhum avukatın bıraktığı vesikalara göre kendisini Beşinci halife ve reisicümhur addetmekte, kabineler yapıp bozmakta, kendi kendisine bir takım hülyalara dalmaktadır. Alâkadar makamat bu evrakı tetkik etmiş ve hastalık ânında gelen cinnet ve hezeyan nöbetleri esnasında kaydedildiklerini tesbit etmiştir. Celâleddin Arif Beyin bu notları Paristeki Kontinantal otelinin damgalı kâğıtla

(Devamı 5 inci sahifede)

Esrar Kaçırırken Yakalandılar!

Kaçakçılar nasıl yakalandılar?

Polis mühim bir esrar kaçakcısı şebekesini meydana çıkarmıştır.

Hâdise şudur:

Beyoğlu Tünel başı Karanfil sokak 10 numaralı apartımanındaki 5 numaralı dairede İstefan ile Panayot oturmaktadır.

Bunlar esrar kaçakçılığı yapmaktadır. Panayot ve İstefan 25 okka esrarı dün akşam saat sekiz sularında 2123 numaralı otomobile bir sandık içinde koymuşlardır.

Otomobil bu suretle Galata rıhtımına gelmiştir. İstefan ve Panayot esrarı harice kaçıracakları bir sırada polis tarafından yakalanmışlardır.

Tahkikata devam edilmektedir.

Kaçakçılar Polis Müdiriyetinde..

Suriyede Vaziyet vahim

Beyrutta 1 banka, 18 tüccar iflâs etti

HALEP, 6 A.A. — Son günlerde vukua gelen kargaşalıklarda 4 kişi ölmüş ve 3 kişi yaralanmıştır. Vaziyet vahimleşmiş şiddetli tedbirler alınmıştır.

Müslüman ekseriyeti

BERUT, 6 A.A. — Son tahriri nüfusta Beyrutta müslümanların ekseriyet teşkil ettikleri anlaşılmıştır. Birkaç seneden beri hiristiyanların uhdesinde bulunan Lubnan Cumhur reisliği ile başvekâletine bundan sonra müslümanların getirileceğine muhakkak nazariyle bakılmaktadır.

Reisicumhurluğa meb'usan reisi şeyh Mehmet Efendi namzetliğini koyacaktır.

Berutta iflâslar

BERUT, 6 A.A. — İktısadî buhran şiddetle devam etmektedir. Son günlerde 18 tüccar iflâs etmiş 40 tüccara da protestolar çekilmiştir. Berutta hususî bir banka 70 bin lira açıkla iflâs etmiştir.

Vapurcular hükûmetten teminat mı aldılar?

Kendilerine: "Mademki zarar etmiyormuşsunuz, o halde işinize bakın..,, denmiş..

Şirket teşkili kaldı mı?

Millî Vapurcular Birliği heyeti umumiyesi, dün saat 15 te Yelkenci zade Lûtfi B. in riyasetinde toplanmıştır. İçtimada, cuma günü Ankaradan dönen Vapurcular heyetinin hükûmet merkezindeki temasları ve teşebbüsleri birliğin ikinci reisi Hakkı B. tarafından izah edilmiştir.

Hakkı B. bu izahatında, heyetin İktısat Vekili B. ve müteakiben İsmet Pş. Hz. tarafından kabul edilerek teşkili mevzuu bahsolan vapurculuk şirketine hususî vapurcuların lüzum görmediklerini; seyrüseferdeki intizamsızlığın ve rekabet zararlarının izalesi, tarifelerin kimsenin zararına olmıyacak şekilde tanzim ve tatbikatının kontrolü, yolcuların istirahatleri için vapurlardaki nevakısın ikmal ettirilmesi suretile deniz ticaretinin serbest bırakılmasını istediklerini izah ettiklerini söylemiştir.

Hakkı B. müteakiben, filhakika

(Devamı 5 inci sahifede)

Vapurcuların dün sabahki içtimalarında..

Dün gece Bir ev yandı!

Şişlide Bomontide Süreyya Paşa sokağında İbrahim zade Lütfi Beyin evi dün akşam gece yarısı ateş almıştır. İtfaiye derhal yetişmiş, söndürülmesi için çalışmakta idi.

Daimî yerli mallar sergisi tesis ediliyor

Bu serginin vücude getirilmesi hem sınaî teşebbüslerimizi meydana koyacak, hem de ucuzluğa yol açacaktır!

Bir kaç seneden beri erbabı sanayi tarafından izhar ve yapılması tasavvur olunupta mahal bulunmamasından dolayı tehir edilen daimî yerli mallar sergisi bugünlerde kuveden file çıkacaktır.

Dün bu hususta Sanayi Birliği kâtibi umumisi Nazmi Nuri Bey bir muharririmize demiştir ki:

— İstanbul Sanayi Birliğinin yapmak tasavvurunda bulunduğu bu muazzam teşebbüse kifayet edebilecek bir bina bulunamamasından dolayı tahakkuk edememekte idi. Bu ihtiyaç her sene açılan yerli mallar sergisile kısmen telafi edilebilmekte idi. Bilhassa kontenjan dolayısile bazı mamulât üzerinde husule gelen tereffüe mâni olmak kaygusu da bu teşebbüsün serian tahakkukuna birliği alâkadar etmektedir.

Dört, beş seneden beri gittikçe mevcudiyetini filen izhar eden ve kuvveti gittikçe yabancı mallara rekabet edebilecek kadar sağlam mevki temin etmekte olan yerli malların toplu bir camiası olacak olan bu sergi halkın da ucuzca ihtiyaçlarını karşılayacak faideli bir eser olacaktır.

Bugünkü ihtiyacatımızın kısmı azamını temin eden fabrikalarımızın bütün mamulâtı bir araya gelirse bilhassa Beyoğlunun en büyük mağazalarının kifayet etmiyeceği şüphesizdir. Buna binaendir ki Sanayi Birliği evvel emirde bina meselesini halletmedikçe bu büyük teşebbüse başlamamak niyetinde idi. Beyoğlu cad desinde iyi bir bina bulduğumuzdan bu iş yakında tahakkuk edecektir.

Dün Ticareti Hariciye Ofisliğinde Bari sergisine iştirak edenler için diploma tevzii merasimi yapıldı. —Yazısı Ekonomi sütunumuzdadır—

İran mektupları: 11

Eski doktor, yeni doktor ve hüdayınabit hekim!

Komşu memlekette umumî sıhhat ve doktorların vaziyeti nasıl?

Tahranda yeni açılan bir cadde..

TAHRAN, (Milliyet) — İranın cenup kısmında kış, oldukça mutedil geçtiği için bu mıntakada nezle ve diğer bünye hastalıklarına nadir tesadüf edilir. Bu sıcak ve kuru iklimde, verem yok denecek kadar azdır.

Arasıra, münferit dizanteri, paratifo, sıtma gibi hastalıklar görülür. Evlerin içinden geçen havuzların, sıtma hastalığını tevlit eden sivrisineklerin sür'atle çoğalmasına hizmet ettiği muhakkaktır.

Yakın zamanlara kadar çay kadehlerinden, tabaklardan tutunuz da apdeshane ibriklerine varıncaya kadar, her şey bu havuzlarda yıkanırdı. Sular, bu yüzden taaffün edip etrafa fena bir koku neşrederdi.

Bu havuzların büsbütün ortadan kalkmasına çalışılmaktadır. Bu temin edildiği takdirde, cenubî İran halkının umumî sıhhatinde büyük bir salâh husule gelecektir.

Bu havalide ,ayni zamanda asabî ve dimağî hastalıklara sık sık tesadüf edilir. Yaylâ mıntakasına gelince: Burada kış mevsimi, çok soğuk yapar. Yaz mevsiminde de hava, çok mütehavvildir. Rutubet, daimî denecek haldedir. Bu yüzden zatürree, zatülcenp, verem, romatizma, kalp hastalıklarının envaı ziyadecedir.

İran Arabistanı ile, Keylan ve Mazendiran eyaletlerinde ise sıcak meleketlere mahsus hazım hastalıkları görülür.

Bir taraftan, çeltik tarlaları da muhitin sıhhati üzerinde tesir yapmaktadır. Bu havali suları, uzvî maddelerle dolu olduğundan, dalaklı ve safralılar, her yerden çoktur.

Bundan maada, İranın bazı yerlerinde bir aralık şarbon hastalığı da intişar etmişse de, son senelerde alınan tedbirler sayesinde bir dereceye kadar önü alınmıştır.

İranda tababet ilminin adı Hikmet, doktorun hastalarını kabul ettiği yerin adı mahkemedir.

İranda belli başlı hekimler, kendilerin mahsus lâkaplarla anılırlar:

Hekimi azam, filozofüssaltana, A'lemüddevle... Emiri a'lem, Mesihüddevle, ihyaüddevle gibi..

Bazan da eski Yunan hekimlerinin isimlerini taşırlar. Sokratülmemalik, Lokmanüddevle gibi...

İranda tababet, iki türlüdür: Yeni tababet, eski tababet. Yeni tababet müntesiplerine doktor denir. Bunlar, Tahrandaki tıbbiye mektebinden mezundurlar. Bu mektep, yakın zamanlara kadar, laboratuvar, seririyat gibi müesseselerden mahrumdu. Son senelerde, noksanları ikmal edilmiş, tedrisatı yoluna girmiştir.

Diplomalı doktorlar, Tahran marizhanelerinde (hastane) bir müddet staj görürler.

Tahranda bir kaç hastane varsa da en mamurları "Marizhanei Ahmediye" ile "Marizhanei devleti" dir. Bilhassa "Marizhanei Ahmediye" muattar bir çiçek bahçesinin ortasında gözalıcı, koğuşları temiz ve muntazam bir sıhhat evidir.

Her hastanenin ihtiyacına göre muvazzaf doktorları vardır.

İranda yeni tababetle meşgul olmayan bir sınıf hekimler daha vardır ki, bunlara "Mirza" denir. Bunların da reçeteleri diğer doktorlar gibi eczanelerde muteber addedilir. Mirzalar İranda açılan İngiliz, ve Amerikan hastanelerinde veya maruf doktorlar hizmetinde bir kaç sene pratik görerek yetişirler.

İranda mikdarı epeyce çok olan diş hekimleri ve eczacılar hep böyle amelî şekilde yetişmişlerdir .

Köy hekimlerine gelince: Bunlar, şimdiye kadar hiç bir kontrola tabi olmayan bir takım seyit ve hocalardan ibaretti. Pehlevî Hazretlerinin idaresi, bu hekim taslaklarının faaliyetlerine de set çekmek üzeredir .

İranda meşhur doktorlardan hepsinin birer eczanesi vardır. Hastalarının ilâçlarını bu eczanelerde yaptırırlar ve bu yüzden az zamanda on binlerce tümen kazanan doktorlar, sayılamıyacak kadar çoktur. Eczanesi olmayan doktorlar da eczacılarla hususî surette anlaşırlar.

Bu eczanelerden başka, İran da bizim eski Mısırçarşılıların işini gören aktarların da vaziyetleri şayanı dikkattir. Dükkânlarında, türlü türlü, kabuklar; otlar; çiçekler; yapraklar; çekirdekler, usare ve hulâsalar, hap ve macunların, baharların; hayvan safralarının, deniz yosunlarının, envaı bulunur.

Bir kısım İranlılar, bu nebatî ilâçlara rağbet ederler. Maamafih, aktarların reçetesiz ilâç satması memnudur.

Eski tababete adeta dinî bir rabıta ile bağlanan bazı İranlılar, sıhhat ve afiyet için "Anasırı erbaa" ile "ahlatı erbaa" nın müvazeneti lâzım geldiği fikrindedirler.

Dört unsur hava, ateş, su, topraktan ibarettir.

Dört ahlat ta kan, safra, balgam ve sevdadır.

Gıdalar, mizaçlarına göre ya yaş—sıcak, ya kuru—sıcak, ya yaş—soğuk, ya kuru soğuk olur.Meselâ üzüm germ-ter yani yaş sıcaktır, et kuru sıcaktır, süt yaş sıcaktır ilh....

Bir kısım hastalıklar, kanın fesadından, diğer nevi hastalıklar da safranın galebesinden, balgamın bedende eriyip eksilmesinden, seyyalei asabiye işini gören sevdanın vazifesine halel gelmesiden neş'et eder. Maamafih, halkın bir kısmında, eski tababete itikat ruhu yaşarken , diğer taraftan İranın her tarafında yeni yeni doktorlar yetişmekte ve fen güneşi, parlak ışığı ile yavaş yavaş. en k ranlık muhitlere kadar sokulmaktadır.

İran hükûmetinin, idaresini bir Fransız doktoruna tevdi ettiği Pastör müessesesi, son zamanlarda mühim mikdarda serom istihsal ederek her tarafa göndermekte ve hususî bakteriyolojihanesinde her nevi mikroskopik tahliller yapmakta, büyük tıp âlimlerinden mürekkep bir hey'etin nezareti altındaki tıp fakültesinden her sene yeni yeni doktorlar yetişmektedir .

V. N.

HARİCÎ HABERLER

Ne yol takip Edecekler?

Cemiyeti akvam meclisi bir türlü karar veremiyor

CENEVRE, 6 A.A. — Cemiyeti Akvam heyeti umumiye içtimaının önümüzdeki hafta ortasından daha uzun bir zamana kadar temadi etmiyeceği ve tahdidi teslihat konferansının mesaisini biraz teahhure uğratacağı söylenebilir.

Her iki içtimada bulunan başlıca murahhasların mütaleası Çin-Japon ihtilâfı ile tahdidi teslihat meselelerinin bir arada müzakere olunamıyacağı merkezindedir.

Cemiyeti Akvam heyeti umumiyesi, hali hazırda tam bir faaliyet içindedir. Müzakerat ruznamesinde birçok hatiplerin isimleri vardır, bunlar pazartesi günü öğleden sonra dinlenecektir.

Bundan sonra heyeti umumiye, şüphesiz bir komite ihdas edecektir; bu komite, müzakerat neticesinde elde edilecek malûmat ve izahattan istifade ederek nihaî bir karar sureti tanzim edecektir. Bu mesai, oldukça müşkül görünmektedir; bilhassa murahhas heyetler Mançuri ve Changhai işlerini beraberce müzakere etmek hususunda itilâf eyledikleri takdirde mesele büsbütün müşkülleşecektir.

Bu müşkül iktiham edildikten sonra diğer bir müşkül daha zuhur etmesi ihtimalı vardır, bu da dün öğleden sonra M. Politis tarafından ileri sürülen ve heyeti umumiyenin icraatının eylûl devrei içtimaiyesine kadar temdit edilmesine karar verecek bir komisyon teşkiline müteallik bulunan teklif yüzünden zuhur edecektir.

Bu komisyonun faideli olup olmıyacağının münakaşaya mahal vermesi ve murahhas heyetlerden ekserisinin mesele ile münhasiren meclisin meşgul olmasını istemesi kuvvetle muhtemeldir.

Bütün bunlardan şu anlaşılıyor ki: Henüz müzakerat, matlûp neticeleri vermemiştir. Ağır mes'uliyetler muvacehesinde murahhas heyetler hâlâ takip edecekleri yolları aramaktadırlar.

M. Boncour avdet etti

PARİS, 6 A.A. — M. Boncour dün akşam tayyare ile Cenevre'den buraya vâsıl olmuştur .

Sabık Hidiv Hakkında bir haber

Beyrutta çıkan gazetelerin verdikleri haberlere nazaran sabık Hidiv Abbas Hilmi paşa Türkiye hükûmetine müracaat ederek Filistin tabiiyetine girmesine müsaade edilmesini talep etmiştir. Bu müracaatın sabık Hidivin Filistin tahtına cülusi için icap eden kanunî formalitelerden birincisini yaptığı şeklinde kabul edilmektedir.

Bir müddetten beri Şamda talebelerin yapmakta oldukları nümayişler hükûmetin ittihaz ettiği çok şiddetli tedbirler neticesinde teskin edilmiş ve şimdilik her tarafta sükûnet avdet etmiştir.

Resmî makamattan tereşşuh eden haberlere nazaran pek yakında Şam, Hama, ve Domada intihabat ikmal olunacak ve meclis 31 martta küşat edilecektir.

Lindbergin oğlunu kimler kaçırdı

TRENTON, (Nevyork) 6 A.A. — Ittihat idaresi memurlarile 10 devlet polis erkânı arasında aktedilen bir konferanstan sonra Nevyork valisi Mr. Moore Lindbergh'in oğlunun yakında sağ ve salim olarak ailesine iade edileceğini tahmin ettiğini beyan etmiştir.

Vali, çocuğu kaçıranların ağlebi ihtimal haydut amatörleri olduğunu ve kendileri için yegâne çarenin kaçmak ve selâmet yolunun da çocuğu sağ ve salim olarak ebeveynine iade etmek ve bulunduğu yeri polise ve Lindbergh'e bildirmek olduğunu anlıyacaklarını ilâve etmiştir.

Japon taarruzu devam ediyor

Son muharebelerde Çinlilerin zaviatı 7000 telef, 3000 yaralıdır

Yeni kuvvetler getiriyorlar

CHANGHAİ, 6 A.A. — Çin menabiinden tereşşüh eden haberler Nanziang - Kiating - Taitzang hattı boyunca Japon taarruzlarının devam etmekte Kianahan ile Sou-Tchéou üzerinde de Japon tayyarelerinin faaliyette bulunmakta olduğunu bildirmektedir.

Japon tebliğleri, alelâde müsademe telâkki ettikleri bu muharebelerin mesuliyetlerini Çinlilere atfetmektedirler. Bu tebliğlere nazaran son Chapei, Kiankvan ve Voosung muharebelerinde Çinlilerin düçar oldukları zayiat, 7000 telef ve 3000 yaralıdan ibarettir. Bu zayiatın Japon zayiatının 10 misli olduğu söyleniyor.

Bundan başka Japon tebliğleri, Woosung istihkâmlarının Çinliler tarafından tahliye edilmeden evvel berhava edilmiş olduğunu ilâve eylemektedir.

Japon kuvvetleri başkumandanı jeneral Shirakawa, vaziyetin salâh bulacağı kanaatinde sabit olduğunu beyan etmiştir. Mumaileyh Japonya nın devletlerle teşriki mesai edeceğini vadetmiş fakat vaziyette salâh hulsüine intizaren Japon ordusunun müstacel meselelerin halline ihtimamla nezaret edeceğini söylemiştir

Japon bahriye nazırının öbür gün Changhai'ya muvasalât etmesi beklenilmektedir.

Çinlilerin yeni kuvvetleri

CHANGHAİ, 6 A.A. — Çin menabiinden alınan ve henüz teeyyüt etmeyen haberlere göre Çinliler son 3 gün zarfında 33,000 kişilik takviye kıtaatı almışlardır.

Diğer taraftan, jeneral Tchen - Tchen tarafından kumanda edilmekte olan bir fırkanın Changhai - Hang Tchéou demiryolu imtidadınca ilerlemekte olduğu beyan edilmektedir.

Japon kuvvetleri

LONDRA, 6 A.A. — Tokio'dan Reuter ajansına bildiriliyor: Amano fırkasına mensup bir muhtelit Japon alayı, bu sabah saat 6 da Ningouta'ya müteveccihen Hailin'den hareket etmiştir. Bu alaya mensup bir müfreze de dün oraya gönderilmiş idi.

Şiddetli müsademeler

LONDRA, 6 A.A. — Changhai'dan Reuter ajansına bildiriliyor: Saat 8. Muhasematın başlangıcından beri ilk defa olarak, Japon süvari karakolları ile Çin kuvvetleri başkumandanı jeneral Shirakaya, gayri melhuz taarruzlara karşı koymak için Japon hattının biraz ilerisinde karakollar vücude getirilmesinin lüzumlu olduğunu beyan etmiştir.

Mumaileyh, "bu harekâtı icra eden bir avuç adamı, taarruz unsurları olarak nazarı itibare almak mümkün değildir". Demiş ve Çinliler tarafından bir tehdide maruz kalmadıkça Japon büyük kuvvetlerinin kendi mevzileri üzerinde kalacaklarını ilâve eylemiştir.

LONDRA, 6 A.A. — Changhai'dan bildiriliyor: Observer gazetesi, Japonların 20 kilometrelik mıntaka haricinde bulunan Houantou kasabasını işgal etmeleri yüzünden Çinlilerin memnuniyetsizlik içinde bulunduklarını ve Nanziang mevzilerinin müdafaasının temini için bu mevkiin kendi ellerinde bulunması lâzım olduğunu beyan etmiş bulunduklarını yazmaktadır.

Meselenin mahiyeti

LONDRA, 6 A.A. — Çin - Japon ihtilâfını Sunday Times'de mevzuu bahseden Wickam Steed "İstinkâf ve işleri oluruna bırakmak" dan ibaret olan ve birçok İngiliz gazeteleri tarafından iltizam olunan siyasetin leh ve aleyhindeki mutaleaları tetkik etmektedir.

Mumaileyh diyor ki: Mesele tamamen ticarî mahiyette olduğundan işleri oluruna bırakmak siyaseti tehlikelidir. Zira Çin'in Japonya tarafından imtisası, bütün Çin piyasalarının uzak şarkta İngiltere'nin büyük rakibi olan Japonya tarafından kapatılması tehlikesini intaç edecektir.

Daha şimdiden Amerika, Japonya harekâtında devam eylediği takdirde Amerika'nın filosunu tezyit edeceğini işrap etmektedir. Bu da diğer denizci devletlerin ayni surette hareket eylemelerini intaç edecektir.

LONDRA, 6 A.A. — Japon makamatı tarafından muhasematın tatili hakkında verilen emir, müsait bir tesir hâsıl etmiştir. Bu tesir, bilhassa oldukça yakın bir zamanda bir mütareke aktolunacağı ve bunu Çin - Japon meselelerini kat'i bir tarzi halle raptedileceği ümidinin husulünden dolayı çok kuvvetlidir.

Harekâtı askeriyenin kat'i surette tatili ve bu suretle Japon hükûmetinin enzarı dikkatini müstacel, malî ve iktısadî meseleler üzerine atfe meydan bulacağı kanaati Japon tahvillerinin yeniden borsada hararetli muamele görmesine sebep olmuştur.

MOSKOVA, 6 A.A. — Kui - Min - Tang, Rusya ile Çin arasında siyasî münasebatın tekrar tesisine karar vermiştir.

Cenevrede münakaşalar

CENEVRE, 6 A.A. — Dün akşam Cemiyeti Akvam umumî komisyonunda Çin - Japon meselesinin umumî müzakeresi esnasında M. Bénès, meselenin son derece kirift olduğunu ve aksayı şarkın hususî vaziyeti hakkında Fransız mümessilile müttehit olduğunu beyan etmiştir.

Bundan sonra söz alan M. Politis iki esaslı prensipi okumak lâzım geldiğini söylemiştir:

Milletlerin mülkî tamamiyetine ve siyasî istiklâline riayet ve beynelmilel muahedelerde verilmiş olan sözlere hürmet.

Portekiz murahhası hükûmetinin sulhün yeniden teesüsünü görmek hususundaki arzusunu beyan etmiştir.

Uruguay murahhasının müdahelesinden sonra müzakerat henüz söz söylememiş olan birkaç hatibi dinlemek üzere pazartesi öğleden sonraya talik edilmiştir.

İtalyan amirali

CHANGHAİ, 6 A.A. — İtalya amirali Cavagnieri, dün Trento kruvazörüle buraya gelmiştir.

Mumaileyh, Japon amirali Nomura ile beraber Woosung'u ziyaret eylemiştir.

Almanyada İntihabat

M. Brüning propaganda seyahatine çıkıyor

BERLİN, 6, (A.A.) — M. Brüning, Almanya'nın birçok şehirlerinde intihabat münasebetile bir propaganda seyahati yapmak üzere salı günü Berlin'i terkedecektir. Mumaileyh evvelâ, Essen'e gidecektir.

Çelik miğferliler

BERLİN, 6, (A.A.) — Şimdiye kadar kraliyet taraftarı muhafazakâr mahaffilin gazetesi olan Kruez Zeitung, bundan sonra Çelik miğferlilerin resmî mürevviçi efkârı olacaktır.

Berlinde ecnebiler

BERLİN, 6, (A.A.) — Berlin'de daimî surette yerleşmiş olan ecnebilerin miktarı 128,598 dir. Payitahtta miktarları en fazla olan ecnebiler Lehlerdir ki adetleri 29,314 tür. Onlardan sonra Avusturyalılarla Fransızlar gelmektedir.

Uzak şark ehalisinden 402 Çinli ile 500 Japonyalı vardır.

Tahdidi teslihat ve Almanya

BERLİN, 6 A.A. — Reisicumhur Hindenbourg, tahdidi teslihat konferansındaki Alman murahhas heyeti reisini kabul etmiştir. Mumaileyh, reisicumhura müzakeratın hali hazırdaki vaziyeti hakkında izahat vermiştir

Yunanistanın Malî vaziyeti

M. Venizelosun meb'usan meclisinde izahatı

ATİNA, 6 (A.A.) — M. Venizelos, dün meb'usan meclisinde Yunanistan'ın iktısadî ve malî vaziyeti hakkında izahat vermiştir. Mumaileyh, bilhassa ahvali maliyesinin salim olmasından ve Yunanistan'ın ticarî bilânçosunun müvazene halinde bulunmasından dolayı ecnebilerin drahminin istikrarını muhafaza ve haricî borçlarını itfa edebilmesi için Yunanistana malî muavenette bulunmak isteyecekleri mütaleasında bulunmuştur. M. Venizelos, Yunanistan'ın dinleri üzerinde tazyiki andırır bir harekette bulunmaktan ve memleketinin dainlere karşı girişmiş olduğu taahhütleri tadil mahiyetindeki her türlü hal suretleri akdinden içtinap etmek arzusunda bulunduğunu beyan etmitşir. Bütün fırkalar rüesası, vaziyetin müşkülâtını müttefikan kabul ve teslim etmişler ve hükûmete müzaheret vadinde bulunmuşlardır

SON DAKİKA

Talî ziraat mektepleri için yeni bir program hazırlanacak

ANKARA, 6 (Telefonla) — Ziraat Vekâleti tâlî ziraat mekteplerile bugünlerde çok meşgul olmaktadır. Bu mekteplerin ziraatimizin icap ettirdiği uygun bir şekil verilmesi mukarrerdir. Mekteplerde bu maksadın ruhuna tevafuk edecek bir ders ve tatbikat programı hazırlanacaktır. Tesbit edilmiş olan esasları şu suretle hülâsa edilebilir: Tâlî ziraat mekteplerine alınacak talebenin bizzat çiftçilik yapanların evlâtarından olmasına ve mektepten çıktıktan sonra da kendi ziraat işlerinde çalışacaklardan bulunmasına bilhassa itina edilecektir. Tâlî ziraat mekteplerinde tedrisat amelî ve tatbikî olacaktır. Her mektep bulunduğu mıntakanın ziraî ve iktısadî ihtiyacatına muvafık ders ve tatbikat programları takip edecektir. Tedrisat tatbik ve amelî mahiyette olacağına nazaran bu kabil Ziraat mekteplerinden çıkacak Efendilerin memur olmayarak bilgilerini filen istihsal sahasında tatbik edebilecek kabiliyette yetiştirilmiş olmaları esastır.

Şanghayda 60 binden fazla Japon askeri varmış

MOSKOVA, 6 (A.A.) — Tass Ajansı bildiriyor: Şanghaydan bildirildiğine göre evvelki gün sekiz bin Japon piyadesi Liuhe civarında karaya çıkarılmıştır. Japon kuvvetleri Şanghay-Nankin demiryolu hattı üzerinde kâin Tsianding istasyonuna doğru yürümektedirler. Çin müdafaa hattı Wadikatzden Sakandzenge kadar uzanıyor. Bu hattın cenubunda Wangtin mıntakasında mühim Çin kuvvetleri mütehaşşit bulunmaktadır. Japonlar Çinlileri Sucowun Otesie püskürtmek istedikleri için 20 kilometrelik mıntakanın hududunu aşmışlardır. Çin gazetelerinin istihbaratına göre Şanghay havalisinde şimdi 60 binden fazla Japon askeri bulunmaktadır. Üç Japon tayyaresi Wucow üzerinde uçarak şehrin merkezine mitralyözler ile ateş etmişlerdir. Son müsademelerden birinde Çinliler bir Japon tayyaresini indirmişlerdir. Tayyarenin iki râkibi ölmüştür.

Usakta bir kuduz köpek 11 kişiyi yaraladı

UŞAK, 6 (A.A.) — Kuduz bir köpek 11 kişiyi yaralamıştır. Yaralılar dün İstanbula hareket etmişlerdir. Başka yaralılar olup olmadığı aranılmaktadır. Şehirde köpeklerin itlâfına başlanmıştır.

Millî âbidelerimizi kimler yapacak?

San'atkâr ve mütefekkirlerimiz bu mesele için ne söylüyorlar?

Millî abidelerimizin Türk san'atkârları tarafından yapılması fikri etrafında münevver ve san'atkârlarımızın mütalealarını neşretmeğe devam ediyoruz. Bugün de müstakil ressam ve heykeltraşlar birliği reisi ressam Nurulah Cemal Beyin noktai nazarını dercediyoruz:

Nurullah Cemal Beg ne diyor

Memleketimizde rekzedilen ve edilecek olan abideler hakkındaki bu anketiniz psikolojik zamanında geldi. Ve eminim ki bütün münevverlerimizi alâkadar etti ve edecek. Bu husustaki kanaatlerimi size söylemekle, sanki dertlerimi boşaltan, derin bir haz duyuyorum.

1 — Türkiyede dikilecek, ve Türk büyüklerini ebedileştirecek olan heykel ve abidelerin Türk olmayan san'atkârlara yaptırılmasına ne akıl, ne mantık, ne de iz'an ermez. Bu meseleyi hangi taraftan tetkik etsek bu neticeye varır, aksine ihtimal bırakabilecek bir tek çıkış yolu bile bulamayız.

Hars ve fikir cihetinden, en kuvvetli deliller elimizdedir. İnkılâp, bir Türk yaratılışıdır, Garbin tazyikine karşı savlet eden bir Türk hamlesidir. Bunu, ve Sakaryaları, ve İnönülerinin manasını ancak bir Türk duyabilir, ve ancak bir Türk san'atkârı plâstik sahaya dökerek ifade edebilir. Onun bu ifadesinde fennî bazı noksanlar olsa bile, yapacağı eser, doğrudan doğruya, derunî ve samimî bir hissedişin makesi olacak, ve bu itibarla yüksekliğini muhafaza edecektir. Hepimiz biliyoruz ki eseri san'atin ilk merhalesi heyecan, ve yegâne maksadı da gene heyecandır.

Bunlar varit olmasa bile, Millî san'atimizin uyanışı için abidelerin yalnız ve yalnız san'atkârlarımıza yaptırılmasını adeta bir prensip telâkki etmeliyiz.

Resim, heykeltraşlık, yeni Türkiyenin fikir sahasında yeni ifade vasıtalarıdır. Bizi, medeniyetin zirvesine yükseltecek olanlar, fikir adamlarımız, musikişinaslarımız, ressamlarımız, heykeltraşlarımızdır. Onları himaye etmek, bilhassa onlara faaliyet sahası hazırlamak, Türkiyenin fikrî yükselişine sağlam bir zemin hazırlamaktır. Ben, biraz ileri giderek, bunu böyle düşünmeyene "vatan ve millî hars haini,, diyeceğim. Tekzip eden çıksın.

Gelelim iktısadi cihete. İsimleri K. harfile başlayan, kendi memleketlerinde dördüncü dereceyi bile işgal etmiyen iki tunç döktürücüsüne, iki çamur yuğurucusuna yüzbinlerce lira verip , bu paraların memleketten çıkarılmasının sebebini, hikmetini anlıyamıyorum. Bu paralara yazık değil mi? Bu yüz binlerce liranın gittiğine mi yanalım, onlara mukabil bize hediye (!) edilen asarın kötülüğüne mi dövünelim? Evet, işin fecaati burada: Hem torbalar dolusu para sarfediyor, hem aşağı eserlerle şehirlerimizin bedii güzelliğini ihlâl ediyoruz.

2 — Milli abideleri yapacak san'atkârlarımız var mı diye soruyorsunuz. İşte anketinizin en ruhlu noktası. Resme nazaran, heykeltraşlık bizde pek yeni, üç beş senelik bir mazisi olan bir san'attir. Buna rağmen, bilhassa geçenlerde hatırı sayılacak kuvvetli istidatlara rast gelinmektedir. Kuvvetle söyleyebilirim ki, Millî abidelerimizi yapacak, hem Kripel'den, Kanonika'dan beş misli muvaffak olarak yapacak Türk san'atkârları mevcuttur. Bunların isimlerini saymıyacağım, çünkü Romalı ve Viyanalılara heykel ısmarlanmasına önayak olan zevat, genç arkadaşlarının propagandasını yapıyorum zannedecekler. Halbuki, sizi temin ederim ki san'atkâr arkadaşlara sipariş edilecek müstakbel abidelerden komisyon almak aklımdan hiç geçmiyor. Bunu, şahsî menfaatlerini millî harstan yüksek tutan kimselere bırakıyorum.

3 — Krippel ve Sinyor Kanonikaya gelince; bu adamlar dördüncü derecede, ve kendi memleketlerinde hiç bir kıymet ve ehemmiyetleri olmayan işçilerdir. Bunların şimdiye kadar yaptıkları abideler maalesef hiç bir plâstik, hiç bir monümantal kıymetleri yoktur.

Bütün abidelerimizi anlaşılmaz bir zihniyetle bu adamlara sipariş ederek, memlekete hiç bir bedii kıymetleri olmayan birkaç taş ve tunç yığını diktirmekten başka bir şey yapmadık. Neden bu tercih, neden yalnız Kripel, yalnız Kanonika? Avrupada başka san'atkârlar mı kalmadı idi? Hasılı, Ankara'da Taşhanın önündeki büyük abide istisna edilirse, Kripek ve Kanonika tarafından yapılan bütün heykel ve abideler, hiç bir surette, abideden beklenen maksadı temin etmemişlerdir. Meydanlarımıza diktiğimiz bu heykellerin önünden geçerken, her zaman, genç heykeltraşlarımız Muhittin Sebatinin bir sözünü hatırlarım:

— Bak bu fena abideye, demişti bana bir gün Muhittin, büyük iri gözleri yeisle dolu, bunu buraya diktireceğimize, İnönünden bir kaya parçasını dikeydik, kalbimize daha yakın olmaz mı idi?.

Türk heykeltraşının ruhla sızı ile dolu sözü!.

Teşviki sanayi kanunu tadil edilirken..

Ekonomi

Fabrikatörlerin iştirak ettiği bir içtima yapıldı

Teşviki sanayi kanunu tadil edilirken fabrikatörlerin de fikirlerinin alınması isteniyor..

Sanayi birliği idare heyeti bazı fabrikatörlerin de iştirakile dün öğleden evvel bir içtima yapmıştır. Sanayi birliği İktısat vekâletine derdesti ihzar olan Teşviki sanayi kanunu tadilâtı ve sınaî kredi bankası hakkındaki projelerin bilhassa erbabı sanayii istihdaf etmesi itibarile fabrikatörlerin de bu hususta mütalealarının alınması yolunda müracaatta bulunmuştur.

Bari sergisine iştirak edenler

Dün diplomalarını merasimle aldılar

Bari beynelmilel panayırına iştirak eden müesseselere dün İhracat ofisinde merasimle iştirak diplomaları tevzi edilmiştir. Bu merasimde İtalya ticaret ateşası, İtalya ticaret odası umumî kâtibi ve panayıra iştirak eden müesseseler müdür ve mümessilleri bulunmuştur. Toplantıyı Ofis raportörü Akil Bey bir nutukla açmış ve İş limited şirketinin teşebbüsile sergiye iştiraklerinden dolayı İtalyan Ticaret odası ve delegesine teşekkür etmiştir. Buna cevap veren İtalya Ticaret ateşası Türk - İtalyan müşterek ticarî karakterlerinin faidelerinden bahsettikten sonra iştirak eden müesseselere teşekkür etmiştir. Bundan sonra diplomalar tevzi edilmiştir. Diploma alan müesseseler şunlardır: İş limited, Tütün inhisar idaresi, Selim Manol el işleri müessesesi, Hafız Mustafa mahdumu müessesesi, Hafız Rüştü ve Saim biraderler halı ticarethanesi, Sanayi Maadin Bankası.

Afyon vaziyeti

Bu sene havaların gayri müsait gitmesi dolayısile afyon zeriyatı az mikyasta yapılabilmiştir. Bu ve daha bazı sebeplerle afyon fiatleri yükselmektedir. Dün baroda on lira üzerinden kırk sandık talep olmuş, mevcut stokun fazlalığına rağmen satıcı çıkmamıştır. Fiatlerin daha fazla yükselmesi mümkün görülmektedir.

Rusların aldığı portakal

Dörtyoldan gelen haberlere göre Ruslar 300 kuruştan 40 bin 500 sandık portakal almışlardır. Halbuki evvelce Rus mübayaa heyetiyle Dörtyol tacirleri 310 kuruştan 90 bin sandık üzerine pazarlık kesmişlerdi. Geriye kalan malları da azar azar alacakları haber verilmektedir.

Fındık fiatı düşüyor

Gelen malûmata nazaran fındık mıntakalarında fiatler düşmektedir. Trabzonda iç 58, kabuklu 25 - 27 kuruştur. Mısır 5, fasulye 5, yumurta çifti üç buçuk, yağ 95 - 100 kuruştur.

Merhun tütünler

Tüccara ait olan merhun tütünlerden İstanbulda bulunanların satın alınması için İnhisar idaresi tarafından muayenelerine başlanmıştı. Bu tütünlerden nısfının muayenesi hitam bulduğundan mübayaası icra edilmitşir.

Londra borsası

LONDRA' 6, (A.A.) — Bir çok amillerin mürafakati, geçen haftanın faaliyetini tezyit ve takviye etmiş ve bu amillerin bir kısmı yükselmiştir.

İngiltere hazinesine açılmış olan ve 200,000,000 dolara baliğ bulunan Amerikan kredisinin vaktinden evvel tediye edileceği ve ecnebi dövizler hakkındaki tahdidatın kaldırılacağı haberi piyasada müsait temayüller husulüne bais olmuştur. İngiltere bankası iskonto fiatının yüzde beşte tutulması muamelâtta bir nebze betaat husulüne bais olmuşsa da fazla mikdarda döviz olması ve berrî Avrupadan birçok mübayaa emirleri gelmesi piyasanın faaliyetini teşdit eylemiştir. Diğer taraftan ticaret bilânçosunda hâsıl olan salâh, bu malî senenin iyi bir surette hitama ereceğini tahmine müsait bulunmaktadır. Bu senenin umumiyetle birkaç milyon liralık bir fazla ile kapanacağı zannedilmektedir. İngiltere dövizinin İngiliz devlet eshamının tereffüünü mucip olmuş olan salâbeti, Hindistanda yapılan ve yekûnu eylûlden bu güne kadar 40,000,000 İngiliz lirasına baliğ olacak olan altın ihracatı sayesinde devam etmiştir. Para veya külçe halinde altın için yapılan talepler, İngiliz lirasına nisbeten altın için verilen prim iştahası olduğu mütaleası serdedilmektedir. Bu taleplerin 10,000,000 e baliğ bulunmaktadır.

Hint pamuğu

BOMBAY, 6 (A.A.) — Pamuk piyasası, faaliyetinde kongrenin tesiri ve Hintli firmaların İngilizlerle anlaşmaktan imtina eylemeleri sebebile, bir tevakkuf görülmüştür. Hükûmet takip edilecek usul üzerinde müteredditttir. Zira, Hint borsacıları, pamuk piyasasının hakikî surette kontröl edilmesinin mümkün olmayacağını beyan etmektedirler. Kongrenin faaliyeti şimdi, İngiltere'den gelen mahsulâtı kimyeviye ve meşrubata karşı bir boykotaj yapmak suretinde tecelli eylemektedir.

Maarifte

Talebe Birliği

Birliğin tekrar ihyası için bir içtima yapılıyor

Darülfünun fakülteleri ve yüksek mekteler talebe murahhasları bu cuma günü Halkevinde bir içtima yaparak M. T. talebe birliğinin tekrar tesisi için konuşacaklardır. Bu içtimada talebe birliğinin eski nizamnamesi tetkik edilecek ve idare heyeti intihabı hazırlıkları yapılacaktır.

Bir balo

İstanbul lisesi mezunları cemiyeti perşembe günü akşamı Aeroklüpte bir balo verecektir.

Mekteplerin teftişi

Maarif vekâleti umumi müfettişleri şehrimizdeki ecnebi ve ekalliyet mekteplerini teftişe başlamışlardır. Teftişat neticesi raporla vekâlete bildirilecektir.

Okuma bilmeyenleri imtihan

Mektebe devam etmiyerek okuma yazma bildiğini iddia edenler şimdiye kadar maarif müdürlüğüne müracaat ederek imtihan olmakta ve Millet mektepleri şahadetnamesi almakta idiler. Millet mekteplerinde imtihanlar başladığı için bu gibi müracaatlar da mekteplere havale edilmektedir. İmtihanlar bu hafta sonunda bitecek ve muvaffak olanlara şahadetname verilecektir.

Millet mekteplerine yapılacak yardım

Belediye Millet mekteplerini teftişe başlatmıştır. Şehir meclisinde bu mekteplerin eskisi kadar nafi olmadıkları hakkında geçen müzakerelerden sonra vaziyetin esaslı suretle tahkiki kararlaşmıştır. Belediye müfettişlerinin verdikleri rapor neticesinde vaziyetin iyi olmadığı görülürse belediyenin bu mekteplere yaptığı yardım yeniden tesbit edilecektir. Belediye Millet mekteplerine senede 30 bin liralık bir yardım yapmaktadır.

Ameli hayat mezunları

Ameli hayat mektebi mezunları cemiyeti Kadımlar Birliğinin işgal ettiği binanın bir kısmını tutmuşlar ve oraya yerleşmişlerdir.

Yeni seyyah geldi

Şehrimize 460 seyyah getirmiş olan Colombos vapuru dün limanımızdan hareket etmiştir. Empress of Australya vapuru dün akşam 400 seyyahı hâmil olduğu halde limanımıza gelmiştir.

Mahkemelerde

İşi hokkabazlığa döken mevkuf!

Bir mevkuf zorla kendisine deli.. dedirtmek için nelere baş vuruyor?

Abdülkadir isminde bir mahkûm dün Kapıaltı denilen Adliye tevkifhanesinde eline geçirdiği bir jilet usturası ile kendi kendini yaralamak teşebbüsünde bulunmuştur. Abdülkadir deliliğini iddia ettiğinden tıbbı adlîde müşahede altına alınmış, fakat neticede deliliği sabit olmayarak deli taklidi yaptığı anlaşılmıştır. Abdülkadir jiletle kendini hafifçe yaralayınca feryada başlamış ve jandarmalar yetişerek elinden jileti almışlardır. Nümayiş mahiyetinde olan bu yaralanma vak'ası üzerine merkum hakkında ayrıca tahkikat yapılmaktadır.

Kim olduğu bilinmiyen ölü!

İhtiyar bir adam, evvelki akşam Fatihte, tramvay istasyonunda tramvay beklerken üzerine fenalık gelerek birdenbire yere düşmüş ve biraz sonra ölmüştür. İhtiyarın kalp sektesinden vefat ettiği anlaşılmışsa da hüviyeti bir türlü teşhis edilememiştir. Müddeiumumîlikçe müteveffanın fotoğrafları teksir edilerek müracaat halinde gösterilmek üzere birer tane polis merkezlerine dağıtılmıştır. İhtiyarın cesedi dün akşam defnedilmiştir.

Mahkûm oldular

Şadan isminde bir kadını kaçırmak ve ırzına taarruzda bulunmakla maznun Müslim, Mustafa ve Cemal haklarında Ağır ceza mahkemesi dün kararını vermiştir. Cemal, yaşı dolayısile 10 ay, Müslimle Mustafa, birer sene dörder ay onar gün hapse mahkûm olmuşlardır.

Niyazi Bey

Temyiz mahkemesi başmüddeiumumîlik muavinliğine tayin edilen İstanbul müddeiumumîlik muavinlerinden Niyazi Beye yeni memuriyeti tebliğ edilmiştir.

20 seneye mahkûm oldu!

Bundan altı yedi ay evvel Eskişehirde bir aile faciası olmuş, Hasköylü Mustafa Beyin biraderi Hasan Efendiyi zevcesi Melek Hanım zehirleyerek öldürmüştü. Melek hanımın Hasan Efendiye zehirli bir bazlamayı kasden ve taammüden yedirdiği anlaşılarak muhakeme neticesinde merkume yirmi sene ağır hapis cezasına mahkûm olmuş ve hüküm de temyiz edilmişti. Mahkemei temyiz bir koca katili kadın hakkında verilen hükmü tasdik etmiştir.

Memlekette

Kaçakçıları Tecziye

İhtısas mahkemeleri heryerde faaliyete geçti

TRABZON, 5 — İhtisas mahkemesi faaliyete başladı. Pulathaneli Mehmet isminde bir adamın üstünde üç sigaralık kaçak tütün yakalayan polis Hasan, inhisar mürakibi Necait efendiler maznun Mehmedi salıverdikleri iddiasile mahkemeye verildiler. Bir gün içinde muhakeme neticelendi.

Memurlar vazifelerini suiistimal noktai nazarından altışar aya mahkûm edildiler. Maznun Mehmet, tutulan kaçak tütünü kendi kullanacağı cihetle, hafif para cezası ile tecziye edilmek için idare heyetine sevkedilmiştir.

* * *

URFA, 5 — Kaçakçılığa karşı alınan tedbirlerden sonra kaçak deposu halini alan kasabaların boşalmağa başladığını bildirmiştim. Son haberlere göre buradaki ticarethaneler çok müşkül vaziyete düşmüşler. Bütün muamelelerini şimal, yani Türkiye ile yapan mağazalarda bir aydan beri hiç iş yoktur

Birçok ticarethanelerin kapandığı ve depolardaki malların Suriyeye nakledilmesine başlandığı haber verilmektedir.

Bir erazi ihtilâfı

İZMİR, 6 — Kuş Adasında eski adliye vekili Mahmut Esat Beyle hazine vekilliği arasında çıkan ihtilâf tetkik edilmektedir. Hazine vekilliği bu arazinin metrûk emvalden olduğunu bildirerek mevzuu bahs arazi müsteciri İbrahim çavuştan dava açmıştır.

Mahmut Esat Bey mal sahibi sıfatile mahkemeye giderek arazinin miras şeklinde intikal ettiğini, hayaböyle hiç bir töf!H mföy rdlu rdlöy tında kalmadığını söylemiş, müdahil sıfatile hazine aleyhine davacı mevkiine geçmiştir.

Hazine vekili Cevdet Bey Mahmut Esat Beyin gösterdiği vesikaların tetkiki için davanın talikını istedi. Heyeti hâkime bu teklifi kabul etti. Mahmut Esat Bey bu 80 dönüm lük eraziyi altmış seneden beri ailesinin tasarruf ettiğini isbat edeceğini söylemektedir.

Manisa kongresi

MANİSA, — Yakında kaymakam ve nahiye müdürlerinin iştirakile vilâyette bir kongre akti mukarrerdir. Bu kongrede müzakerata esas olacak maddeler üzerinde vali Fuat B. devair rüesasile kaymakam ve nahi-

Muhabir mektubu

Bursada Buhran

Bankalar tüccara kolaylık göstermeğe karar verdiler

BURSA: 5 (Milliyet) — İktısadi buhran şehrimizde gün be gün tesirini göstermiye başlamıştır. Bu n ainzimam eden para sıkıntısı da tüccarlarımızı sonsuz endişelere maruz bırakmıştır. Bankalar tamamen değilse de hemen yüzde seksen denecek derecede krediyi kesmişlerdir. B umünasebetle dün akşam ticaret odasında mühim bir toplantı olmuş, şehrimizin bir çok tüccar ve fabrikatörleri söz almış, hararetli münakaşalar olmuştur.Bu toplantıdan ve münakaşalardan sonra tüccarla bankalar arasında anlaşmayı temin etmek maksadile bir heyet teşkil edilmiştir. Ticaretodası reisi İsmail Hakkı, fabrikatör Yusuf Ziya, iktısat müdürü Mesut, ve keresteci Mehmet Nuri Beylerden müteşekkil olan bu heyet bu sabah bütün bankaları ziyaret etmiş, faizlerin tenzilini, vadesi münkazi senedatın üç ay müddetle temdidini istemişlerdir.

Oda heyetinin bu talebi bankalar tarafından da hüsnü surette karşılanmış, faizlerin tenzilile senetlerin temdidi meselesinde müsait şartlar dermiyan edilmiştir.

Halkevinde

Halkevi hümmalı bir faaliyetle mesaisine devam etmektedir. Bugüne kadar muhtelif şubelere binden fazla aza kaydedilmiştir. En fazla azası olan şube köycülük şubesidir Güzel san'atler şubesine olan rağbette günden güne artmaktadır. Evvelki akşam Halkevi serbes salonlarında şehrimizin maruf musiki şinaslarından Dr. Münir Halil, eczacı Ahmet Tevfik, muallim Sadi ve Necati Beyler tarafından samiin üzerinde iyi bir tesir ve intiba husule getiren müvafffakiyetli bir konser verilmiştir. Sahne heyeti de hararetli bir şekilde mesaisine devam etmektedir. Dün akşam bütün muallimlerimizin iştirakile mühim bir içtima yapıldı. Bu içtimada Halk fırkası vilâyet idare reisi Hulûsi Bey Halkevlerinin mesai tarzı etrafında kıymetli bir nutuk irat etmiş, bu hususta irfan ordumuzun genç rehberlerile samimî hasbühaller yapılmıştır.

Muallimler kongresi

Dün akşam Set başında Muallimlerbirliği salonunda Muallimler birliğinin senelik kongresi akdedilmiştir. Kongre heyecanlı olmuş bir çok mesail etrafında muhtelif hatip olmuştur. İdare heyeti intihabını müteakip Sanayi mektebi müdürü Salih Şevket Bey mesleki konferans ve tecrübelerinin ikincisini yapmıştır. Çok istifadeli olan bu konferans muallimler üzerinde hüsnü tesir husule getirmiş, mütemadi alkışlara mazhar olmuştur.

Kaçakçılık

Kaçakçılıkla olan mücadeleye hararetle devam edilmektedir. Şehrimizde buna ait çok kısa fasılalarla müteaddit davalar rüyet edilmiştir. Yalnız bir ay zarfında mühim mikdarda esrar, tütün ve sigara kâğıdı yakalanmıştır. Evvelki gün meşhur kaçakçılardan Selma ve Hatice ismindeki kadınlar da yakalanmış, kaçırmakta oldukları tütün ve sigara kâğıtları müsadere edilerek adliyeye teslim edilmiş, yapılan muhakeme neticesinde her ikisi de altışar aya mahkûm edilmiş, derhal tevkifhaneye gönderilmişlerdir.

Kar

Kar iki gündenberi bütün mepzuliyetile devam ediyor. Yeşil Bursa kâmilen beyazlara bürünmüş bir manzara arzetmektedir. Gün begün artmakta olan karın münakalâtı inkıtaa uğratmasından korkulmaktadır.

Poliste

Bir kadını yaraladılar!

Kadıncağızın peşine düşen ve onu yaralayan haydut kim?

Evvelki akşam iki kadını üç kişi takip etmiş ve birini Galatada yaralamışlardır. 21 yaşında Seher Hanım ile arkadaşı Neriman Hanım Asmaaltında Çukurhanda Ali Efendinin yanında çuval tamircisidirler. Bunlar evvelki akşam işten çıktıktan sonra ustalarının Salıpazarındaki evine gitmek üzere yola koyulmuşlar. Bunların arkasına köprüden üç kişi belirir ve arkalarına takılırlar. Bu esnada saat dokuzdur ve iki hanım Kaptıçi tramvay yerine kadar gelmişlerdir. İşte burada bu üç kişiden biri Seher Hanımın üzerine hücum ederek bıçakla omuzundan ağır surette yaralayarak kaçmışlardır. Seher Hanım hastahaneye kaldırılmıştır. Dün İhsan isminde biri yakalanmış ve hastahanede müvacehe edilmiştir. Seher Hanım bu olmadığını söylemiş, yalnız kendisini cuma günü tahkir eden ötekiler arasında bunu da gördüğünü ilâve etmiştir. Seher Hanım bu şahısların isimlerini bilmediğini, fakat yeniden görülürse tanıyacağını ilâve etmiş ve hüviyetlerini anlatmıştır. Tahkikata devam edilmektedir.

Galatada yangın

Dün akşam saat 14,40 raddelerinde Tophanede İskele caddesinde dokuz numaralı Yusuf İzzettin Efendiye ait ve Salomon, Yodan Efendilerin müstecir bulundukları makara fabrikasının üst katından yangın çıkmışsa da itfaiye derhal yetişerek sirayetine meydan vermeden söndürmüştür. Bina 12 bin liraya sigortalı olduğundan tahkikat yapılmaktadır.

Tütün ofisi teşkili

İstanbulda bir tütün ofisi teşkili düşünülmektedir. Bu hususta Tütün inhisar idaresile İhracat ofisi tetkikat icra etmektedirler. Tütün Ofisi memleketimizde tütün ziraat ve ihracı ve tütünlerimize ecnebi memleketlerde mahreç bulunması gibi is

Yanlışlık Oluyor!

İnhisarlarda çalışan tekaütler ve maaş tevziatı

Malmüdürlüklerinin, mülhak bütçelerile idare edilen inhisarlarda müstahdem mütekait memurların üç aylık maaşlarının tevziinde ayrı ayrı hareket ettikleri görülmektedir. İnhisarların, yeni teşekkül eden Gümrükler ve İnhisarlar Vekâletine raptından sonra bazı malmüdürleri Defterdarlığa müracaatla bu idarelerdeki mütekait memurların tekaüt maaşlarının kesilmesi lâzım gelip gelmiyeceğini sormuşlardı. Defterdarlık, hazirana kadar bu tekaüt maaşlarının devamı itası mütaleasında bulunmuştur. Buna rağmen bazı malmüdürleri aksi mütaleada bulunarak kendi mıntakalarındaki tevzi mahallerine inhisarlarda çalışan mütekaitlerin tekaüt maaşlarının bazıları yalnız tahsisatlarını, bir kısmı da tamamın kestirmekte bulunmuşlardır. Eyüp ve Beşiktaş şubelerinden maaşlarını alan inhisarlardaki mütekaitlerin yalnız takaüt maaşları verilmekte, tahsisatları kesilmektedir. Diğer müteaddit tevzi şubelerinde bu mütekaitlerin üç aylıkları tahsisatlarile birlikte tesviye edilmemektedir. Bu suretle bazı şubelerce tahsisatları kesilen alâkadar mütekaitler, dün Defterdarlığa müracaatla şikâyet etmişlerdir. Bazı malmüdürlüklerinin kendi içtihatlarına ve tefsirlerine göre tatbik ettikleri yanlış muamelenin bugün yarın düzeltileceği ümit edilmektedir.

Vilâyette

Bir İçtima

Dün kaymakamlar toplandılar

Dün bütün İstanbul kazaları nın kaymakamları Vali vekili ve muavini Fazlı Beyin riyasetinde toplanmıştır. Bu içtimada idarî hususat görüşülmüştür ve lâzım gelen mukarrerat ittihaz edilmiştir.

Defterdar teftişte

Defterdar Mustafa Bey dün malmüdürlük ve şubeleri gezmiştir.

Müsakkafat müfettişi

Keşana gitmiş olan müsakkafat müfettişi Ali Rıza Bey gelmiştir. Beyoğlu bina müsakakat işini teftişe başlayacaktır.

Yerli fidan yetiştirilecek

Yeni teşekkül eden Bağcılar cemiyeti idare heyeti intihabatı için bugün Şamlı hanında bir içtima yapılacaktır. Cemiyet muvakkat reisi Lûtfi Arif B. in verdiği izahata göre, cemiyet nizamnamesi tasdika iktiran etmiştir. Bugünkü içtimada, faaliyet tarzı kararlaştırılacak, cemiyet bilhassa hariçten getirtilen fidanların ithalâtına mahal birakmamak üzere bu fidanların memleketimizin müsait iklimlerinde yetiştirilmesini temine çalışacak, bağcılar arasında tesanüt vücude getirmeğe gayret edecektir.

olmuştur. İdare heyeti intihabını müteakıp Sanayi mektebi müdürü Salih Şevket Bey mesleki konferans ve tecrübelerinin ikincisini yapmıştır. Çok istifadeli olan bu konferans muallimler üzerinde hüsnü tesir husule getirmiş, mütemadi alkışlara mazhar olmuştur.

Kaçakçılık

Kaçakçılıkla olan mücadeleye hararetle devam edilmektedir. Şehrimizde buna ait çok kısa fasılalarla müteaddit davalar rüyet edilmiştir. Yalnız bir ay zarfında mühim mikdarda esrar, tütün ve sigara kâğıdı yakalanmıştır. Evvelki gün meşhur kaçakçılardan Selma ve Hatice ismindeki kadınlar da yakalanmış, kaçırmakta oldukları tütün ve sigara kâğıtları müsadere edilerek adliyeye teslim edilmiş, yapılan muhakeme neticesinde her ikisi de altışar aya mahkûm edilmiş, derhal tevkifhaneye gönderilmişlerdir.

Kar

Kar iki gündenberi bütün mepzuliyetile devam ediyor. Yeşil Bursa kâmilen beyazlara bürünmüş bir manzara arzetmektedir. Gün begün artmakta olan karın münakalâtı inkıtaa uğratmasından korkulmaktadır.

Belediyede

Çocuk Bahçesi!

Bahçe İstanbul tarafında yapılacak

30 bin lira sarfı ile çocuk bahçesi tesisi şehir meclisinde kabul edilmişti. Bu hususta belediye heyeti fenniye müdürlüğü tetkikata başlamıştır. 30 bin lira sarfı ile bir tane çocuk bahçesi yapılacak ve bahçe her türlü asri ve sıhhî şeraiti haiz olacaktır.

Bahçenin Beyoğlu cihetinde değil İstanbul cihetinde yapılması mukarrerdir.

Yol parası ve memurlar

Vilâyetle belediyenin tevhidinden sonra merkezdeki memurlardan mühim bir kısım şubelere naklolunmuştur.

Şubelere verilen memurlardan yol parası tahsili, yeni vaziyetten sonra müşkilât peyda etmiştir. Kaymakamlıklara bir tamim gönderilerek henüz yol parasının birinci taksitini vermiyen memurların listesi istenmiştir. İkinci taksit zamanı da geldiği için ikisi birlikte alınacaktır.

Küçük Kemale yardım

Tedavi için belediye tarafından Almanyaya gönderilen Darülbedayi artistlerinden M. Kemal Beyin Yanniç kliniklerinde tedavide bulunduğu belediyeye gelen mektuptan anlaşılmıştır. Artisti muayene eden profesörler klinikte bir kaç ay tedaviye lüzum gösterdiklerinden belediye, Kemal Beye daha bir miktar nakdi muavenette bulunacaktır.

Darülâceze dolu!

Kış münasebetile Darülâcezenin mevcudu çoğalmıştır. Darülâcezeye iltica edenlerin adedi bine baliğ olmuştur. Darülâcezeyi himaye komitesi yarın İkinci Vakıf handa içtima ederek verilecek müsamerenin programini tesbit edecektir.

Hamal işleri

Hamal işlerini tetkik eden hususî komisyon mesaisine devam etmektedir. Vaziyetin iyice tetkiki için iki ay iskelelerde hamal becayişi ve yeniden tayin yapılmıyacaktır.

Bir tavzih

İstanbul Belediyesinden:

Gazetenizin 6-2-932 tarihli nüshasında Galatada vukua gelen yangına dair intişar eden yazının (Görenler anlatıyor) başlıklı bendinde merdivenin ters açıldığı ve denizden su almak akla gelmediği hakkındaki iddia calibi dikkat görülmesile bu bapta tahkikat icra edilmiştir.

Terkos musluklarında su bulunamaması ihtimaline binaen İtfaiye kumandanlığının ihtiyatla hareket ederek makineleri doğrudan doğruya deniz kenarına gönderdiği ve yangın yerine gelip sularını sarf eden üç arazözden ikisi hemen rıhtıma sevk biri de yangın yerinde sarnıç gibi istimal ve ancak bu suretle fazla su temin edildiği için fırtınanın şiddetine rağmen bir facia olmak istidadını gösteren yangının söndürülmesine muvaffakiyet hâsıl olduğu anlaşılmıştır.

Merdivenin ters açılmasına esasen imkân olmadığı cihetle bu baptaki iddia tamamen hilâfı hakikattir.

Keyfiyetin ayni sütunda tavzihen neşredilmesini rica ve bilvesile teyidi hürmet eylerim efendim.

150 kilo Olacak!

Şişmanlar cemigeti reisi buna çalışıyor

Şişmanlar cemiyeti, kış geldi geleli, faaliyetten kalmış görünmektedir. Cemiyet reisi Akif B. bunun doğru olmadığını iddia ederek demiştir ki:

— "Kış ta, yaz da şişmanlara bir rebirdir. Yazın Avrupa'ya seyahat tertip etmek, bir tenezzüh yapmal istiyoruz. O zamana kadar âzamızdan pek çoğu birkaç kilo daha almıya çalışmaktadır. Ben şahsan bu kış vücuduma 12düzine tüp yumurta sarısı şiringa ettirdim. 20 okka da balık yağı içtim. Bu sayede 140 kiloyu buldum. Hedefim 150 kiloyu bulmak şişmanlığım bir çok faydalarını tamamen elde etmektir."

Yalovada bir suiistimal

Seyrisefain müfettişleri idarenin Yalova kaplıcaları müdürlüğünde bir suiistimal meydana çıkarmışlardır. Tahkikata devam edilmektedir.

Kadınlar birliği piyangosu

Kadınlar Birliğinin piyangosu ayın on beşinde Halkevinde çekilecektir. Şimdiye kadar beş yüz bile

Milliyet

Asrın umdesi "*MİLLİYET*" tir.

7 MART 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.

Telgraf adresi: İst. Milliyet

Telefon Numaraları:

Başmuharrir ve Müdür 24318

Yazı işleri Müdürlüğü 24319

İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy Askerî Rasat merkezinden aldığımız malûmata nazaran bugün hava ekseriyetle bulutlu, rüzgâr mütehavvil esecektir. Dün tazyiki nesimî 765 milimetre, en fazla sıcaklık 7 ve en az sıcaklık ta 3 derece idi.

FELEK

(Lindberg) ın Çocuğu

Bizim gazetelerde ıpı sapı belli olmadan haber neşretmek öteden beri âdettir. Hele dışarı memleketlerin haberleri..

Günün birinde görürsünüz:

"Amerikanın falan zırhlısı yüzdürülmüştür."

Yahut:

"Filânın sıhhatinde salâh görülüyor"

Amma o zırhlının kazaya uğradığını veya o adamın hasta olduğuna dair evvelce bir hava dis verilmiş değildir. Böylece damdan düşer gibi bir vak'anın orta yerinden malûmat alırız.

İşte Lindberg'in çocuğu meselesi de böyle oldu. İki gün evvel okuduk: "Lindberg'in oğlu henüz bulunmamıştır."

Ve arkadan gelen haberlerden de anladık ki; Amerikadan Avrupaya birinci defa olarak tayyare ile geçmeye muvaffak olan ve daha pek yeni evli meşhur Amerikalı tayyareci Lindberg'in küçücük çocuğunu çalmışlar ve iade etmek için babasından 50,000 dolar yani 100,000 liradan fazla bir para istemişler. Zabıta hâlâ çocuğun izini bulamamış.

Bilmem nedendir? Benim Amerikanın çok seri terakkisine karşı hafif bir itimatsızlığım var. Amerikalılar âlim adamlar, mütefennin adamlar, müteşebbis falan filân. Lâkin bir şeyleri eksik.. Evvelâ tarihleri yok... Saniyen tarihin bir millete verdiği olgunluk yok!. Mânevî cihetlerde başka milletlerde görülmeyen aykırılıklar Amerikada görülür... Fenalığa karşı cür'et var. Fena telâkkisi için orada kullanılan ölçü her halde bizimkinden başka bir şey!. Amerikaya dair okuduğum yazılar beni bu memleket ahlâkiyatı hakkında âdeta tedhiş etti. Vakıa 100 milyondan fazla nüfusu olan ve içlerinde İngiliz, Alman ve İtalyan kanından gelmiş her türlü unsur bulunan muazzam bir kitlede her çeşit adama rastgelinir. Benim takıldığım nokta bu değildir. Amerikada dünyanın hiç bir yerinde tesadüf edilemeyen şekilde cürümler yapılır. Orada çocukları, kadınları ve adamları kaçırırlar. Fidye ister ve alırlar, mitralyözlü çeteler güpe gündüz banka basar ve soyarlar. Polisle şehir içinde muharebe ederler. Bomba, lâğım atarlar.. Kaçakçılık muazzam bir şebeke olmuştur. Bütün bunlar tabii beş, on, yüz mücrimin tek başına yapabileceği şey değildir. Anlaşılıyor ki; orada cemiyetin nesci böyle ufunetleri besliyebiliyor.

Ahlâk ve kanun telâkkileri, iş telâkkileri, cinayet ve sirkat mefhumları biribirine karışınca eski dünyanın telâkkilerine uymuyor.

İşte Lindberg'in daha süt emen çocuğunun kaçırılması da bunun bir nümunesi. Dünyanın en muazzam ve en medenî şehri: Nevyork. Altı, yedi milyon nüfus.. Dünyanın hiç bir yerinde görülmeyecek kadar intizam, refah ve bütün bunlarla mütenasip katı yüreklilik. Ve kanun tanımamazlık ve hayasızlık.. Vak'alar bize gösteriyor ki; Amerikada kanundan kurtulma yolunu bulursa bir adamı öldürüp, bir evi yakıp, bir bankayı uçurup servet edinmeyi vicdanî ve ahlâkî ölçülerle değil iş ve yaşama ölçüleri ile ölçenlerin adedi, diğer memleketlerin mücrim adedi nisbeti ile kıyas kabul edemeyecek kadar geniş!

Lindberg'in yavrusunun kaçırılması hareketi ve buna benzer şeyler bizde olsaydı, âlem aleyhimize söylemedik söz bırakmazdı. Amerikada olunca bundan Amerikalılara hiç bir itap hissesi düşmüyor.. Düşmüyor amma, küçük bir bebeğin hayatını tehlikeye koyarak babasını soymak vak'asma artık Afrika ve Avusturalyanın nim vahşî kabilelerinde bile tesadüf edilmezken bunun Amerikada oluşu Amerikalılar için pek iftihar edilecek şey olmadığında da şüphe yoktur.

İşin en tuhaf ciheti Nevyork piskoposunun, çocuğun bulunması için kiliselerde halkı duaya davet etmesidir. İhtiyar analarımız dikiş iğnesi, ufak para, yüzük gibi yere düşünce bulunması müşkül şeyleri kaybettikleri zaman (Tezveren dede) is mile maruf ve muhayyel bir kuvvete dualar ederlerdi.. Yirminci asrın maddî tekâmül kaynağı olan Amerikanın, Lindberg'in çocuğunu bulmak için büyük annelerimizin dikiş iğnesi bulmak için tatbik ettiği usulden ileri gidememesi garip değil midir?

FELEK

Zayi — 28 sicil numaralı arabacı ehliyetnamemi zayi ettiğimden yenisini çıkaracağım. Hükmü yoktur.

Arabacı *İSMAİL*

HİKÂYE

Dimyata giderken

— Fransızcadan —

Kundura ustası Gaspard Metrot sekiz seneden beri evlidir. Kör ve meflûç olmadıktan sonra bir kocanın izdivacından iki bin dokuz yüz seksen dört gün sonra karısına sadakati inanılmaz bir şeydir. Gaspard 2 mayısta evinden çıkarken şöyle düşündü:

— Acaba bizim karının haberi olmadan...

Dükkâna gidinciye kadar da patronundan bir kaç saat nasıl izin alabileceğini düşündü. Hemşiresinin düğününe gideceğini mi söylese? Mümkün değil. Patronu hemşiresini olmadığını biliyor. Büyük pederinin cenaze merasiminde bulunacağını mı söylese? Mümkün değil! Anadan ve babadan büyük pederlerin çoktan vefat ettiklerini biliyor. Her adamın ikiden fazla büyük pederi de olmaz ya!.

Dükkânın kapısını açıncıya kadar yirmi türlü uydurulacak bir vesile düşündü. Hiç birini beğenmedi.

Patronuna:

— Efendim, bana iki üç saat izin verin, karımın haberi olmadan.. İlh.. diyemezdi ya!

Fakat tam kapıdan içeri girerken kafasında bir ilham kıvılcımı çaktı:

— Patron, dedi, sizden bir kaç saat izin almak istiyorum. Nedense içime bir kurt girdi, karımdan şüpheleniyorum. O, beni şimdi burada işimde zannediyor. İzin verirseniz, gidip tarassut edeceğim.

— 2 —

Metrot'un çalıştığı kundura mağazasının sahibi M. Bernard iyi bir adamdı. 2 mayısta öğle üzeri Metrot dükkâna geldiği zaman, patron şöyle düşündü:

— Bizimkinin halinde bir sükûnet var. Demek ki şüpheleri yerinde değilmiş. Buna ben de memnun oldum.

Çok geçmeden, içine kurt giren bir kocanın öyle kolayca sükûnet bulamıyacağını anladı. Çünkü Metrot bir müddet sonra dedi ki:

— Patron, açık konuşmak isterim. Geçen gün bir şey keşfedemedim. Fakat düşündükçe, vesveselerim büyüyor. Bu, böyle devam edemez. Hakikat neyse öğrenmeliyim. Aklım fikrim orada iken burada da çalışamıyorum. Onun için bana bu gün iki saat daha izin verin.

15 ve 21 mayısta Metrot hep yeni metresini düşünerek izin koparmağa savaşıyordu:

— Patron, ben çok bedbaht adamım. Hâlâ işin iç yüzünü anlıyamadım. Bugün içimde bir hissi kabelvuku var. Mutlaka bu meseleyi halledeceğimi zannediyorum. Ne olur, iki saatcik izin verin.

— 3 —

Haziranda dükkân sahibi artık söylenmeğe başladı. Metrot şüphelerinin artık kanaat haline geldiğini söylüyordu. Bu defa da dedi ki:

— Yalnız herifin kim olduğunu öğrenmek lâzım. Talâk davasını başka türlü nasıl açarım. Ne olur iki saat daha izin verin:

Dükkân sahibi Metrot'yu kapı dışarı edipte bekâr ve işinde mukdim bir işçi tutabilirdi. Fakat on senedir dükkânında çalışan ve alıştığı bir adamı da işinden çıkarmak istemiyordu.

Yine sabretmeğe çalıştı. Metrot izin istedikçe, artık bu defa verdiği iznin son olacağını düşünüyordu. Hattâ nasihatlerde ediyordu:

— Yahu, biraz şöyle ustalıklı davran. Kadının fendi ile başa çıkılmaz. Sen ağzını açıpta armut piş, ağzıma düş diye beklersen, sittin sene bu işin içinden çıkamazsın, bir yere saklan, bir tuzak kur, ne bileyim ben?

Metrot'da bu tavsiyelere karşı:

— —Bu defa mutlaka bu meseleyi halledeceğim, diye çıkar ve bittabi avdetinde yeni izinlere yol açmak için muvaffakiyetsizliğine bir kulp uydururdu:

— 4 —

Haziran geçti, temmuz geçti, ağustos geçti. Eylûldeyiz. Metrot yeniden iki saat izin almağa çalıştığı sırada patronu dedi ki:

— Nasıl oldu da böyle bir kadınla evlendin, bilmiyorum. Fakat hem senin için, hem de benim için bu vaziyete artık bir nihayet vermek zemanı gelmiştir.

— Elbette.. Bende onu istiyorum.

Patron biraz tereddüt etti ve sonra dostane bir lisanla anlattı:

— Benim başkalarının işine karışmak adetim değildir. Fakat senin bu meselenin içinden çıkamıyacağını anladım. Bu nevi vaziyetlerde kocalar hakikatı her kesten sonra anlarlar. Onun için ben gizliden tahkikat yaptırdım ve hepsini öğrendim. Senin Nestor isminde bir arkadaşın varmış. İşte azizim, o arkadaş bildiğin adam yok mu, üç seneden beridir.. Üstünü anladın ya..

Metrot sandalyasına yıkıldı. Patron onu teselliye çalışarak devam etti:

— Metrot, bunlar olağan şeylerdir. Cesaretini muhafafza et. Karınla Nestor'un bu akşam saat beş buçukta senin evde randevüleri var. Saat şimdi üç.. Beşe kadar çalış. Beş buçukta her ikisini de yakalarsın.

İrtihal

Doktor Osman Şerafettin Beyin ve Kız Muallim Mektebi ve Üsküdar Kız Sanayi Metkebi muallimlerinden Dürdane Hanımın pederleri Ankara Elektrik Şirketi Müdür Muavini Mühendis Süleyman Sırrı Beyin kayın pederi Bulgaristan dahilinde Hasköy şehri eşrafından baytar Mehmet Ali Bey vefat etmiştir.

Cenazesi Pazartesi günü Emirgânda Safsaf sokağında kâin hanesinden kaldırılarak namazı öğle vakti Bebek camii şerifinde eda edildikten sonra Rumelihisarında kayalarda Makberi mahsusasına defnedilecektir.

ZAYİ SİGORTA MUKAVELENAMESİ

"BOZ KURT„ Türkiye Umum Sigorta Şirketi nezdinde 1000 Türk liralık bir kıt'a hayat sigortası akdetmiş olup olbaptaki 1135 numaralı Sigorta mukavelenamemi bu kere zayi etmiş olduğum cihetle bunun bir kıt'a nüshai saniyesini alacağımdan mezkûr hayat sigorta mukavelenamesinden mütevellit hukukumu kimseye devretmediğimi beyan ve zayi olan işbu mukavelenamenin zu hûrunda hiç bir hükmü olmayacağını ilân ederim.

Keşan kazası arazi tahrir memuru Salih Bey mahtumu Mehmet Halit

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan: Bir borcun temini istifası zımnında merhun ve mahcuz olup Sandal Bedesteninde mücevherat şubesine teşhir edilmek üzere bırakılan bir adet kıymettar pırlantalı yüzük ve bir de adet buroşun şehri halin onuncu Perşembe günü saat on beşten itibaren Sandal Bedesteni mücevherat şubesinde ikinci açık arttırma ile kat'iyyen satılması mukarrer olduğundan taliplerin yevm ve saati mezkûrda mahallinde hazır bulunmaları ve malları daha evvel görmek istiyenlerin de Mezat İdaresine müracaatları lüzumu ilân olunur.

SİNEMALAR

Kalplerini neşelendirmek arzusunda bulunan zevk ve eğlence meraklıları önümüzdeki ÇARŞAMBA AKŞAMINDAN itibaren JOHANN STRAUS'un meşhur opereti

YARASA

(La chauve Souris)

filminin

Fransızca kopyesi

Artistik'te

görmelidirler

Tel. B. O. 2851

Biletler bugünden tedarik edilebilir.

YARASA

(Fledermaus)

filmin a

Almanca kopyesini

Opera'da

görmelidirler.

Tel. B. O. 3088

Biletler bugünden tedarik edilebilir.

RADYO

Bugün program

İstanbul — 18 den 19 a kadar gramofon, 19,30 Vedia Riza Hanım, 20,30 Darülbedayi temsilleri, 21 Zeki Bey, Belkis Hanım saz heyeti, 22 orkestra.

Belgrat — (m. 4298) 19 Fransızca ders, 19,30 jimnastik, 20 millî şarkılar, 20,35 Puschkin hakkında konferans ve orkestra, 22,35 haberler, 22,55 konser.

Bükreş — (394,2m.) 19 musahabe, 19,4 gramofon, 20 hafif musiki, 20,30 konferans, 20,45 şarkı, 21,12 hafif musiki, 21,45 radyo jurnal.

Budapeşte — (550,5 m.) 18,30 Almaca ders, 19 konferans, 21 opera orkestrasının konseri.

Roma — (441,1 m.) 20,15 gramofon, 21 senfonik konser, 22 moda hakkında musahabe, 22,10 hafif musiki.

Varşova — (1411 m.) 19,35 gramofon 19,45 radyo jurnal, 20,15 Mikado opereti, 21,45 viyolonsel konseri, 22,30 radyo jurnal, 22,40 dans havaları.

Viyana — (517,2 m.) 19,05 İngiliz ce ders, 19,35 haberler, 19,45 senfonik konser, 21,15 musahabe, 21,45 çingene orkestrası, 22 radyo jurnal, 22,15 dans havaları.

Ticaret İşleri Umum Müdürlüğünden: 30 İkinci Teşrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre Türkiye de iş yapmağa izinli bulunan İngiliz tabiiyetli (İstern Karpet End Röz İndastriz Limitit — Eastern Garpet And Riz İndustries Limitet) şirketinin İstanbul vekilleri bulunan James F. Whittol, Aleksandre Jipkin Efendiler haiz oldukları salâhiyete binaen bu kere müracaatla kendilerinden birisile veyahut yekdiğerile müştereken vaz'ı imzaya salâhiyettar olmak ve şirket namına yapacakları işlerden doğacak davalarda bütün mahkemelerde dava eden, edilen ve üçüncü şahıs sıfatlarile hazır bulunmak üzere İngiliz tebaasından (Artür La Fonten) ve Çekoslovakya tebaasından (Şarl Salzer) Efendileri tayin eylediğini bildirmiş ve lâzım gelen vesikayı vermiştir. Keyfiyet kanunî hükümlere muvafık görülmüş olmakla ilân olunur.

SALLY

Zengin, renkli mizansenli bir operettir. Mümessilleri METROPOLİTAN OPERASININ meşhur tenoru ALEXANDRE GRAY ile Metropolitan operasının meşhur dansöz ve muganniyesi MARILYN MİLLER 150 dansör, Meşhur ALBERTİNE RASH baletinden 36 girls ve büyük muvaffakiyetler kazanmış 5 şarkı. Büyük gala olarak Önümüzdeki perşembe akşamı saat 9,30 da

MAJİK SİNEMASINDA

Bugünden itibaren Şehzadebaşında

Hilâl ve Millî

Sinemalarda zengin bir programla ve Gala müsameresi olarak:

ÇANAKKALE

Türk şecaat ve hamasetinin unutulmaz bir cidali ve Türk tarihi askeriyesinin şanü şeref dolu altın sahifelerini teşkil eden sesli sözlü muazzam harp filmi.

Kiralık fevki odaları müştemil dükkân

Fatih Kazası Malmüdürlüğünden:

Unkapanında Haraççı Kara Mehmet mahallesinde Üskibi caddesinde atik 31 ve 31 mükerrer cedit 27 : 29 No. lı fevkinde odaları müştemil dükkân kiraya verilecektir. Müddeti müzayede 22 Şubat 932 tarihinden 12 Mart 932 tarihine kadar yirmi gündür. Taliplerin saat 10 da Fatih Mal Müdürlüğünde müteşekkil müzayede ve ihale Komisyonuna 12 Mart 932 tarihine müsadif Cumartesi günü müracaat eylemeleri. (641)

Yangın Hayat Nakliye Kaza Otomobil

ANADOLU

SİGORTA ŞİRKETİ

Teşkilâtı tamamen Türktür Müessisi İş Bankasıdır

ADRES: 4 üncü Vakıf Han | Telefon: 20531 | Telgraf: İmtiyaz

Milliyet'in Edebî Romanı: 31

GÖZYAŞLARI!.

Etem İZZET

— Gideceğim.

İşime karışmamalısın!.

Fedakârlıktan çekinen bir adam değilim..

Senin için nelere katlandım.

Ben son sözümü söyler söylemez, üzerime atılacak gibi yerinden kalktı; bağırarak:

— Hep bana bunu söylüyorsun. Fedakârlık, fedakârlık. Yeter artık; biliyorum. Fedakârlık yaptın. Karını bıraktın, çocuğunu bıraktın. Bana geldin. Fakat, ikide bir bunu başıma kakmakta ne mana var?.

Dedi. Yüzü sapsarı olmuştu. Gözleri büyümüştü. Onu hiç bu kadar hırçın, sinirli görmemiştim. Ben de hırçındım. Ben de sinirli idim. Ağzımdan [illegible] ne de bu işler başıma gelseydi.

Perişan oldum.!

— Vay bunu söyleyen senmisin?.

Der gibi yataktan dışarıya fırladı ve.. bir makine gibi söylemeğe başladı:

— Demek beni sevmen felâket oldu!.

Pişmansın?.

Ben fazla geliyorum!.

Seni sıkıyorum..

Başının belâsıyım!.

Tepiniyordu. Hiddet ve asabiyetin hiç yer bulmadığı o güzel, eriten, öldüren, sürükleyen gözlerinde şimşek fırtınaları esip savruluyordu. Ve sesini yükselte yükselte adeta hakaret ediyordu:

— Bayağı erkekler

Cavit te, Reşat ta, Turgut ta senin gibi değil mi idiler?

Ve.. küfür ediyordu:

— Âdî!.

Rezil..

Bayağı

Alçak..

Fena halde kızdım, tepem attı, ne yaptığımı bilmiyerek:

— Artık haltettin!.

Dedim ve.. yüzüne bir tokat attım.

— Tühhh utanmaz!.

Kaba

Vahşi..

Diye doğru lavumanın başına gitti. Burnundan kan geliyordu. Onu böyle görünce şaşırdım. Korktum, ne yapacağımı bilmedim.

— Çok fena yaptım..

Diye kendi kendime düşüne düşüne yanıma gittim:

— Naran..

Dedim, elimi tel tel alnına dökülen ipek saçlarına götürdüm.

— Çek elini hayvan..

Dedi, basmı cekti. Gözlerin Kan henüz kesilmemişti. Yüzü demdeğişik olmuştu. Hiddet, belki de nefretinden moramıştı. Kaşları çatılmıştı. Dudakları uzamıştı. O her vakit gülen, zevk, şehvet, çıldırtıcı bir haz taşıran yanakları pençe pençe kızarmıştı.

— Yüzünden düşen bin parça kesilir!.

Dedikleri işte tam Naran'ın bu saniyesi içindi. Fakat, ben ne yapacaktım. Kendimi dinleyordum:

Üzülüyordum.

Seviyordum!.

Kızıyordum.!

Dövmek istiyordum..

Okşamak istiyordum!.

Nefret ediyordum..

Bütün bu tezatlar içinde çırpınıyordum. Amma, en çok galiba tartının sevgi tarafı ağır basıyordu. Bir daha elimi uzattım. Bir defa daha:

— Naran..

Dedim. Bir defa daha saçlarını okşamak, gönlünü almak istedim. Yine elimi itti. Yine

— Bırak..

İstemiyorum!.

Çek elini..

Seni tanımıyorum!.

Seni görmek istemiyorum!.

Sen vahşisin, kabasın, hayvansın!.

Dedi ve bütün şiddetile koca bir küfür savurdu:

— Eşşek!.

O zaman ben de kendimi tutamadım.

— Eşşek ha!..

Dedim, suratına bir tokat daha attım. Söylene söylene odadan çıktım:

— Terbiyesiz!

Vefasız..

Kalpsiz!.

Ve.. hükmettim:

— Zaten, bütün kadınlar böylesiniz!.

. . . . . .

Dairede çok sıkıldım.

Manzara hiç gözümün önünden gitmiyordu!

İyi mi yaptım, kötü mü yaptım? Bilmiyordum!

Sonu ne olacak?. Düşünebilmiyordum.

Muhakeme edemiyordum..

Karar veremiyordum! .

Ve.. bu kararsızlıkla akşamı ettim.

Konuşurken böyleydim.

Muahedeyi imza edenler arasındayken böyleydim..

Daireden çıkarken böyleydim!.

Karasız

Ümitsiz

Bilgisiz

Perişan

Yorgun

Ve.. harap!.

. . . . . .

Gözlerimde ona tokat atışım ve ağlatışım..

Kulaklarımda onun:

— Hayvan.

Eşşek

Âdî

Bayağı!.

Diyişi.. Ağzımda:

— Bütün kadınlar budur..

Diye mırıldanışımın iz ve hatıraları vardı.

Bacaklarım bütün bu acı, zor taşıyordu.

Kafamın içi bir mezarlık yeri gibiydi!.

Arabaya zor atladım!.

. . . . . .

Odamın kapısında müthiş bir tereddüt geçirdim.

— İçeride mi?.

Gitti mi?.

Ne yapıyor?.

Beni nasıl karşılayacak?.

Acaba hastalandı mı?.

Tekrar barışabilecek miyiz?

Ve.. hayatımda elimin bu kadar titrediğini, yüreğimin bu kadar sıkıldığını, ciğerlerimin bu kadar kasılıp ezildiğini hissetmemiştim.

Sanki ciğerlerim toparlana büzüle gırtlağımın altında toplanıyordu. Etlerim cımbızla çekiliyordu. Başım dönüyor, tir tir titriyordum!.

. . . . . .

Elim kapının demirini boş yere çevirdi. Kapı kilitli idi. Anahtarla açtım ve içeriye girdim. Oda sabahleyin nasıl bıraktımsa öyleydi:

Tarihî Tefrika: 67

Sabatay Zevi

Nakleden: R. N.

Sabatay, padişah tarafından kabul edilecekti

En ziyade münakaşa edilen nokta bu kabulün nasıl olacağı idi?

Fakan bu hususta kendisini tenvir edecek kimse yoktu. Edirneye gittikten sonra Sabatay Zeviyi ilk ziyaret eden hekimbaşı oldu. Sabatay merasim ve teşrifat meselelerini uzun uzadıya öğrenmek istedi. Hekim başı dinliyordu. Fakat Sabatayın aldığı cevaplar pek müphem kalıyordu. Teşrifat meselesi mühim olsa bile asıl nazarı dikkate alınacak cihet Sabatay Zeviyi nasıl kabul edeceğinin padişah tarafından tayin edileceği keyfiyeti idi. Huzura kabul edilmeden evvel tayin edilecek cihetler Sabatay Zevinin padişaha nasıl hitap edeceği ve kendisi huzurda iken ne söyliyeceği idi. "Mesih" kendisini dünyadaki hükümdarlarım fevkinde görüyordu. İşte bu noktada hekimbaşı ile "Mesih" lâyikiyle anlaşamıyorlardı. Çünkü dördüncü Mehmet bir padişahtı. Bunda şüphe yoktu. Fakat Sabatay Zevinin "Mesih" olup olmaması çok şüpheli bir işti!. Osmanlı padişahı kendisinin bir hükümdar olduğunu isbata her vakit muktedirdi. Fakat Sabatay Zevi hakikaten "Mesih" olduğunu herkese kabul ettirebilir miydi?. Daha bir kaç gün evvel Sabatayın bir sah tekârdan başka bir şey olmadığını gene bir yahudi, Nehemya Kohen yüzüne karşı söylememiş miydi?.

Sabatay Zevinin "Mesih" olduğunu düşünmek ise hekimbaşıya ait bir mese değildi. Sabatayın kâtibi Primo cereyan eden mükâlemeyi uzaktan dinliyordu. "Mesih" in aciz ve kuvvetsiz bir halde kaldığını gördü. Onun bu müşkül vaziyette bir karar veremiyeceğini anladı. Sabatay Zevi kendini kurtarmak için "Mesih" olmak iddiasından vaz geçerse, ne olacaktı?. "Mesih" fikir ve cereyanı bir adamın hayatını kurtarmak endişesi yüzünden tehlikeye düşecekti. Primo'nun fikrince Sabatay bu uğurda ölümü bile göze almalı, bu büyük ve son fedakârlığı yapmalıydı.Bu takdir de maksat ve gaye uğrunda kendini feda eden, öldükten sonra hatırası daima yüksek tutulacak bir adam olacaktı.

Primo bu hususta bütün talâkat ve belâgatini toplayarak Sabatay Zeviye yahudi tarihinin büyük adamlarını hatırlattı. Kendisinin de onlar gibi hayatını feda etmekle ne büyük bir mevkie çıkacağını söyledi.

Fakat hekimbaşı başka türlü düşünüyordu. Sabatay Zevinin bu uğurda ölümü göze alması değil, ölmemesi lâzımdı. Sabatay Zevinin hakikaten "Mesih" olduğunu isbat için şöyle bir imtihana tabi tutulacağı söyleniyordu: Kendisine müteaddit oklar atılacak, bunlar eğer Sabatay Zeviyi yaralayıp öldürürse Sabatay ölüp gidecekti. Fakat eğer bu oklar kendisine tesir etmezse onun hakikî "Mesih" olduğuna şüphe kalmıyacaktı!.

Primo efendisinin bu imtihanı kabul etmesi fikrinde idi. Çünkü ölürse bütün yahudilerce maksadı uğrunda ölmüş bir "Mesih" sayılacaktı. Ölmezse onun hakkındaki iman ve itikat büsbütün kuvvetlenmiş olmıyacak mıydı?.

Fakat Sabatay Zevi ölümü kendisine bu kadar yakın görünce kâtibi Primo'nun dediğini değil, hekimbaşının göstereceği çareyi kabul edecekti. Her insan gibi o da hayatı, ölüme tercih ediyordu!.

Sabatay kalbinden, hiç kimseye malûm olmayan kalbinin en gizli köşesinden ne hissediyor, ne düşünüoyrdu?.

Yahudiliği terkederek dinini değiştirmekle hakikaten samimî bir harekette mi bulunuyordu, yoksa hayatını kurtarmak için mi zahirî bir hareketle dinini değiştirmiş gibi görünmeği muvafık bulmuştu?.

Sabatay ölmiyecekti. Ölümden kurtulduğuna emin olunca gene kendisinde hayatın kuvvetini hissetti: Sabatay Zeviyi hekimbaşı ikna etmişti. O artık müslüman olmuştu. .

Yalnız şu var ki Sabatay kendi dostlarına ne söylemiş ise bunu namuskârane bir istikamet takip ederek ve inanarak söylemiştir. Şimdi meselâ dinini tebdil etmesini "Mesih" in ergeç tabi tutulacağı manevî bir imtihan diye iddia etmiş bulunuyordu. Sabatay Zevi bu suretle bütün yahudiliği kurtardığına emindi. Fakat hiç bir zaman hakikî "Mesih" olduğu hakkındaki kanaate halel gelmemişti!.. Sabatay Zevi dini ni tebdil etmekle o kadar makul ve zamanın icabatına muvafık bir harekette bulunduğuna, kani idi ki kendisini Hazreti Musa ile mukayeseden bile geri kalmıyordu: Hazreti Musa İsrail oğullarını Mısırlıların esaretinden kurtarmadan evvel Firavun'un sarayında büyümüş orada terbiye görmüş ve binaenaleyh o muhitin icabatına uymuş değil miydi... Sabatay Zevi de kendisinin böyle yaptığı fikrinde idi. İleride kendisinden beklenen mucizeleri göstererek hakikî "Mesih" olduğu isbat edecekti.

Sabatay Zevinin samimî dostları buna inandılar ve sustular. Hattâ kâtibi Primo'nun da inandığı görülüyordu. Primo bunlara hakikaten inandımı?. Fakat ne olursa olsun Sabatay Zevinin kâtibi daha mühim bir rol ifa edecekti: Yeni vaziyete göre başkalarını inandırmak!.

Şöyle ki: Sabatay Zevi artık müslüman olmuştur. Fakat bu kendisine vâki olan manevî bir ilham ile oluyor. Onun ihtida etmesinde pek kutsî bir mana vardır. "Mesih" yahudiliği kurtarmadan evvel her günahı kendi üzerine almış olacaktır, buna göre her şey zarurîdir. Binaenalyeh yahudiler kendi iman ve itikatlarını elden bırakmamalı!..

(Devamı var)

Cenevre içtimaları ve Italya

ROMA, 6 A.A. — M. Mussolini, dün M. Grandi'yi kabul etmiştir. İki devlet adamı, son Cenevre içtimaları hakkında görüşmüşlerdir.

Ispanyada hâdiseler

MADRIT, 6 A.A. — Siyasî mahafil, Jaca'da vukua gelen kıyamın gazetelerin yazdıkları kadar mühim olmadığını beyan etmektedir. Cotés azasından hiçbiri mesele ile alâkadar değildir.

Pariste bitpazarı

PARİS, 6 A.A. — Fransa'nın şimalinde vücut bulmuş olan eski bir şimalinde vücut bulmuş olan eski bir ananeye tevfikan Pariste de ilk defa olarak bir bit pazarı vücude getirilmiştir. Burada eski elbiseler ve kullanılmış bir takım eşya müzayede ile satılmaktadır.

M. Briand seyahate çıkmıyor

PARİS, 6 A.A. — M. Briandın mensupları mumaileyhin yakında cenup sahillerine gideceği hakkındaki haberi tekzip ediyorlar.

M. Briand, tedavisine devam için Pariste kalacaktır.

Berlin sefareti kâtibi

ANKARA, 6 (Telefonla)— Berlin sefareti üçüncü kâtibi Nihat Refik Bey merkeze nakledilmiş, yerine Füruzan Selçuk Bey tayin olunmuştur.

Bir altın için!

KONYA, 6 — Burada bir anne ile beş yaşındaki çocuğu bıçakla öldürülmüşlerdir. Cinayet bir beşi birlik altını gaspetmek için yapılmıştır. Katil meçhuldur.

Vapurcular Teminat mı Aldılar?

(Başı 1 inci sahifede)

İktısat Vekâletince vapurculuğun inkişafı için bazı tasavvurat beslendiği ve bu meyanda mevzuu bahsolduğu şekilde bir şirket tesisi de hatıra gelmişse de, bunun kat'î bir karar halini almadığı gibi bir lâyiha şeklinde de tesbit edilmiş olmadığı anlaşıldığını söylemiş, İsmet Pş. Hz. nin heyet tarafından verilen izahatı

Vapurcular Birliği Müdürü
Muzaffer Bey

derin bir alâka ile dinlediklerini bilhassa kaydetmiş ve heyetin görüştüğü hükûmet erkânının kendilerine "Mademki zarar etmiyormuşsunuz, müsterihane avdet ve işlerimize eskisi gibi devam ediniz" dediklerini heyeti umumiyeye iblâğ eylemiştir. Bu vadide bazı müzakeratı müteakip içtimaa nihayet verilmiştir.

Lûtfi Bey ne diyor?

İçtimaı müteakıp kendisile görüşen muharririmize, celseye riyaset eden Yelkenci zade Lütfi B. demiştir ki:

"— Heyetin Ankara'daki temasları etrafında verilen izahat ve deniz ticaretinin serbestisinin idame edileceği anlaşılması heyeti umumiyeyi memnun bırakmıştır. Vapurcular, eskisi gibi işlerine devam için içtimadan çıkmışlardır."

Lütfi B. hususî vapurcuların zarar ettikleri meselesine de temas ederek şöyle demiştir:

"— Zarar edenler hakikî vapurcular değildir. Ticarethanesini satıp bir vapur alan herhangi biri zarar etmiş olabilir. Fakat hakikî vapurcular bu vaziyette değildir. Zararda olsak, kazanç vergisi vermememiz lâzım gelirdi."

Muzaffer Bey ne diyor?

Vapurcular Birliği müdürü Muzaffer B. de muharririmize şu izahatı vermiştir:

"— Biz sevahili mütecavirede işliyen Seyrisefain, Şirketihayriye ve Haliç vapurlarının belediyeye ve uzak seferlerde çalışan resmi ve hususî vapurların da bir şirkete verileceğini bilmiyoruz. Ankara'da böyle bir şirket tasavvuru varsa da verdiğimiz izahatın mukni görüldüğünü zannediyoruz. Ortada neden şikâyet ediliyor. Bazı vapurların ilân ettikleri iskelelere uğramadıklarından, yahut başka iskelelere de uğradıklarından mı? Zararlı rekabetten mi? Eksik teçhizattan mi? Bütün bunların sıkı bir kontrolla temini kabildir. Bu husustaki vapurcuların düşüncelerini hükûmete arzettik ve Vapurcuların bir şirkete lüzum göremediklerini söyledik. Aldığımız cevabı bugün heyeti umumiyemize bildirdik."

Gümrük resmi meselesi

340 tan evvel Türkler tarafından alınan vapurlardan istenen gümrük resminin o zamanki tarifeye göre ton başına 75 kuruştan tahsili için henüz buraya emir gelmiş değildir. Ankara'dan dönen vapurcular, bu hususta Gümrükler Vekâletinin Maliyeye yazdığını söylemektedirler. Maliyenin eski noktai nazarında israr edip etmediği henüz malûm değildir."

Bugday Meselesi

(Başı 1 inci sahifede)

dır. Çünkü buğdaydan ekmeğe, torbadan fırına kadar bunun bütün safahatı borsa içinde cereyan eder. Vakıa bu yolda yapılacak herhangi bir hareket bu işle meşgul olanları da müstefit edecektir ve bunun önüne geçmek imkâsızdır. Fakat bunların en az istifadesini temin edebilecek şeklin bu olduğu kanaati mümkündür. Alâkadarlar bu çok mühim ve büyük iş üzerinde bir karar verilirken ve hareket yapılırken filân veya falan zatın ileri sürdüğü fikri kabul veya tetkikten ziyade memleketin büyük iktısatcılarının Ziraat ve İktısat vekillerinin de iştirakile bir yeşil masa etrafında toplanmalarını muvafık görmektedirler.

Trabzon maarif müdürlüğü

TRABZON, 5 — Trabzon Maarif müdürlüğüne Süleyman Nazif B. merhumun oğlu Sait Nazif Bey tayin edildi.

Zavallı bir Hastanın Hezeyanları

(Başı 1 inci sahifede)

rına yazılmıştır. İçlerinde "Hülefayi Raşidinin beşincisi" sıfatile gûya Allah ile yapılan muhabereler ve alınan cevaplar gibi saçmalar; istikbali keşf için atılmış remiller de vadrır. Evrakı arasında üç dört tane kabine listesi vardır. Bunlara kendi hülyasında işe başlatmış, emirler vermiş, sonra bazılarını azletmiş, bazılarını nasbetmiş, halka beyannameler neşreylemiş, divanı harpler kurmuş, cezalar almış, bu cezaları infaz ettirmiş; şapkayı kaldırmış, Türk harflerini kaldırmıştır. Gene bu evrak arasında kendi kendisine hitap eden bazı satırlar vardır. Meselâ bunlardan biri:

" — Ya Celâl. İsmi Celâl sende tecelli edecek. Hülefâyi Raşidinden sonra gelen Allahın sevgili kulu sensin..."

Biçare hastanın kabine listelerinden birisi şudur:

Başvekil:	*Küçük Cemal Pş.*
M. Müdaafa Vekili:	*Ali İhsan Pş.*
Dahiliye Vekili:	*Kâzım Karabekir Pş.*
Sıhhiye Vekili	*Hüseyin Avni B.*
Hariciye Vekili	*Fuat Selim B.*

Son zamanlarında Celâlettin Bey artık iyice delirmiş ve yazdığı satırlar biribirini tutmaz, mâna çıkmaz olmuştur. Haber'in kaydettiğine göre merhum Mahmut Pş.ya da bir mektup yazmış Reisicümhurluğundan, Halifeliğinden bahsetmiş, fakat Pş. hastanın biçareliğini ve geçirmekte olduğu buhranları takdir ederek mektubunu kendisine iade etmekle iktifa etmiştir.

Halkevinde

Halkevinin halk dershanesi ve içtimaî muavenet şubeleri idare heyetleri intihabati yapılacaktır.

Tahlisiye bütçesi

Tahlisiye umum müdürü Necmettin B. idarenin yeni bütçesine ait işler için dün akşam Ankara'ya gitmiştir.

Askerî tebligat

Fatih: Askerlik şubesi riyasetinden: 931 senesi tütün ikramiye defterinde kayıtlı olup ta el'an ikramiyesini almamış olan malûlin ile şehit yetimlerinin 31—3—932 tarihine kadar Fatih mal müdürlüğüne müracaat etmeleri.

Sinema -Tiyatro

Darülbedayide Son Temsiller
Arzuyu umumî üzerine

Yarın akşam Saat 21,30 da
YALOVA TÜRKÜSÜ
Musikili komedi.
Bestekârı : Hasan Ferit.
Nakili : İ. Galip.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Fiyatlarda zam yoktur

Kadıköy Süreyya sinemasında

Yeni nesil Türk hanımları musiki grupu tarafından:
TÜRK RAKISLARI
Mutlaka gidip görünüz.
MUHTELİF VARYETELER

ECONOMOU OPERET HEYETİ
FRANSIZ TİYATROSUNDA
Bu akşam saat 21,30 da heyetin en büyük muvaffakıyeti,
TA 5 BOUBOUKİA
Yarın akşam veda gala müsameresi ve Matmazel Krevata şerefine olarak:
PİK NİK

RAŞİT RİZA TİYATROSUNDA
Perşembe akşamı
OTELLO
Haile 5 Perde 2 Tablo
Yazan: Şekspir.
İlk temsil münasebetile Büyük suvare bütün mevkiler numaralıdır.
Gişe hergün açıktır

3 üncü Kolordu ilânları

No. 1 Liste

Adet	
200	Ustura
50	Et makinası (maa yedek parçaları)
200	Et bıçağı
50	Çamaşır etüsü

No. 2 Liste

Adet	
30	Sırlı berber leğeni
100	Berber bileği kayışı
100	Berber bileği taşı
100	Berber önlüğü
100	Berber havlusu

Yukarda yazlı bir ve iki numaralı listelerde muharrer eşyanın alenî münakasa ile mübayaası icra olunacağı ilân edilen bu eşyaya verilen fiatlar haddi itidalde görülmediğinden alenî münakasa, bir hafta müddetle 12 Mart 932 cumartesi günü bir numaralı liste saat 15 te, iki numaralı liste saat 15,5 ta ihaleleri icra edilmek üzere talik edilmiştir. Taliplerin şartnamesini almak ve nümunelerini görmek üzere ve münakasaya iştirak etmek için yevmi mezkûrda komisyonumuza müracaatları. (112) (866)

* * *

Ordu Sıhhiye ihtiyacı için alınacağı ilân edilen on sandık içinde bir takım seyyar bakteriyoloji lâboratuvarının mübayaasından şimdilik sarfı nazar edildiği ilân olunur.

(104) (817)

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan: Müflis İstanbulda Cibalide Turanya Fabrikası Sahibi Rifat İhsan Beyin alacaklılarına ait tetkikatı hitam bulmuş ve bu bapta tanzim olunan sıra defteri dairede alacaklıların tetkiklerine hazır bulundurulmuştur. İkinci alacaklıların toplanması için kararlaştırılan 27—3—932 tarihine müsadif Pazar günü saat 14 te alacakları kısmen veya tamamen kabul olunan alacaklıların ikinci iflâs dairesinde hazır bulunmaları ilân olunur.

Mukaddema Beyoğlunda Aynalıçeşmede al sokağında 6 Numarada iken halen ikametgâhı meçhul bulunan K: V. Haçapoloz Efendiye:

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan: Vasil Efendinin gayri müberez 5 Ağustos 1925 tarihli bir kıt'a senede mstteniden zimmetinizde alacağı olduğunu iddia eylediği 1902 lira 50 kuruşun maafaiz ve masarif ücreti vekâlet haciz yolile tahsili hakkında vaki müracaat ve talebi üzerine bu bapta tanzim ve berayı tebliğ tarafınıza gönderilen ödeme emri ikametgâhınızın meçhuliyeti hasebile tebliğ kılınamıyarak tebligatı muktaziyenin ilânen icrası takarrür etmiş olmakla tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında ve 931-4699 dosya numarasile icranın durması hakkında şifahî veya tahrirî olarak itirazı kanunî dermeyan etmediğiniz ve müddeti mezkûrenin hitamını müteakıp müddeabih deyni tediye veya itfaya tekabül edecek emval irae eylemediğiniz takdirde bermucibi talep muamelâtı icraiyenin gıyabınızda infazına tevessül kılınacağı malûmunuz bulunmak ve olbaptaki ödeme emrinin tebliği makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur.

Zayi — Tatbik mühürümü zayi eyledim. Yenisini yaptıracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Taksim Kazancı mahallesinde Saatci sokağında 3 Numaralı hanede
CEMİLE

SEYRİSEFAİN

Merkez acenta: Galata Köprü başı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdarzade han 2. 3740.

İZMİR - PİRE - İSKENDERİYE POSTASI
(EGE) 8 Mart Salı II de Galata Rıhtımından kalkar.

TRABZON POSTASI
(CÜMHURİYET) 9 Mart Çarşamba 18 de Galata Rıhtımından kalkar.

İstanbul Belediyesi ilânları

Yakacık İlk Mektebinde mevcut dökme sobalar ile çorap makinası 9—3—932 Çarşamba günü saat on birde mahallinde müzayede ile satılacağı ilân olunur. (868)

Nafia Vekâleti

Ankara şehri içme suyu komisyonundan:

Hisarda inşa edilmekte olan su hazinesinin Kosunlar ve şehir borularına raptedilmek üzere yapılacak kanalizasyonu için font boru, dirsek, vana, su saati (Kontör) ve teferruatı ve yangın muslukları gibi malzeme ile bazı alât ve edevat satın alınacaktır. İşbu malzeme ve alât ve edevat yekdiğerinden ayrı altı grup halinde olarak 16-1-932 tarihinden itibaren iki ay müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya vazedilmiştir.

Münakaşa 16 mart 932 çarşamba günü saat on dörtte Işıklar caddesinde İçme suyu komisyonu dairei mahsusasında icra edilecektir. Teklifnameler ve taliplerden aranılan vesaik ve muvakkat teminat bu husustaki münakaşa şartnamesinde izah edilen tarz ve miktarlarda verilecektir.

Talipler şartname ve teferruatını şimdiden Komisyon Fen bürosuna müracaatla mütalea ve tetkik edebilirler ve arzu edenler matbu takımın 1 şubat 932 tarihinden itibaren beş lira mukabilinde komisyondan alabilirler. (250)

Edirne Erkek Muallim Mektebi Müdürlüğünden:

1 — Mektep binası dahilinde yapılacak telvinat ve bazı tamirat "5187,, lira (70) kuruş bedeli keşfi üzerine 4—3—932 tarihinden itibaren kapalı zarf usulile ve 20 gün müddetle münakasaya konulmuştur.

2 — Taliplerin diplomalı bir mimar veya mühendisle işe başlamaları şarttır.

3 — İhale 24—3—932 perşembe günü saat 14 te Edirne Hükûmet dairesinde icra edileceğinden taliplerin teminat mektubu veya makbuzlarile birlikte komisyona ve şartnameyi görmek üzere de her gün mektep idaresine müracaatları ilân olunur. (824)

Defterdarlık muhasebe Müdiriyetinden:

Mahallesi	*Sokağı*	*No. s.*	*Cinsi*
Maltepede Köy içi	Yalıköy sokağı	344/33	Maa bahçe 8 odalı hane
Yeniköy	Köybaşı caddesi	1	Dükkân
"	" "	318	Üç odalı hane
"	" "	318	Dört odalı hane

Balâda evsafı yazılı emlâk 1 K.sani 932 tarihinden itibaren bilmüzayede bir sene müddetle icara verilecektir. Taliplerin 12 Mart 932 tarihine müsadif cumartesi günü saat on beşte Defterdarlık muhasebe müdiriyetine müracaat eylemeleri ilân olunur. (664)

Şirketi Hayriyeden:

Köprü Boğaziçi iskelesinde ikinci ve üçüncü büfelerin icar müddeti munkazi olduğundan bunları isticara talip olanların heyeti teftişiye riyasetine müracaatları.

Büyük Tayyare Piyangosu
12.ci TERTİP 2.ci KEŞİDE
11 Mart 1932 dedir
Büyük ikramiye: 35,000 liradır
Ayrıca bir de 20,000liralık mükâfat

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

Haydarpaşa — Ankara hattı üzerinde Doğançay istasyonu civarında 147 + 750 inci kilometrede vaki taş ocağından çıkarılarak üç bin metre mik'âbı balastın ihraciyesinin kapalı zarfla münakasası 23 Mart 932 Çarşamba günü saat 15 te İdare merkezinde yapılacaktır.

Tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde ikişer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (814)

Ankara istasyonundaki satış barakası iki sene müddetle ve aleni müzayede ile kiraya verilecektir.

Müzayede 22 Mart 932 Salı günü saat 15 te idare merkezinde yapılacaktır.

Tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde ellişer kuruşa satılmakta olan şartnamelerde yazılıdır. (815)

İstanbul İkinci Ticaret Mahkemesinden: Mukaddema mahkemece iflâsına karar verilerek muamelâtı iflâsiyesinin Ünyona kalbedilen Fratelli Serra namı diğeri Maritime Anonim Şirketi masasının ünyon sandıklıklarına Avukat İsmail İsa ve Sıddık Sami ve Hilmi Riza Beylerin tayinleri mahkemece 3—3—932 tarihinde karar verildiği ilân olunur.

İstanbul Üçüncü İcra Dairesinden:

Bir borçtan dolayı mahcuz bulunan 8 top yünlü kumaş Mahmutpaşada 157 No. lı mağazada 10—3—932 tarihinde saat 13 ten 14 e kadar bilmüzayede satılacağından taliplerin oradaki memura müracaatları ilân olunur

Süt Veren Annelere

Fosfatlı Şark Malt Hulâsası

Kullanınız sütünüzü arttırır Çocukların kemiklerini Kuvvetlendirir.

Nafia Vekâleti

Ankara şehri içme suyu komisyonundad:

Hisar'da inşa edilmekte olan su hazinesinin kosunlar ve şehir borularna raptedilmek üzere yapılacak kanalizasyon için font boru dirsek, vana su saati (kontör) ve teferruatı ve yangın muslukları gibi malzeme, ile bazı alât ve edevat satın alınacaktır. İşbu malzeme, alât ve edevat yekdiğerinden ayrı alâtı gurup halinde olarak 16—1—932 tarihinden itibaren iki ay müddetle ve kaplı zarf usulile münakasaya vazedilmiştir.

Münakasa 16 Mart 932 çarşamba günü saat on dörtte Işıklar caddesinde İçme suyu komisyonu dairei mahsusasında icra edilecektir. Teklifnameler ve taliplerden aranılan vesaik ve mu vakkat teminat bu husustaki münakasa şartnamesinde izah edi len tarz ve miktarlarda verilecektir. Talipler şartname ve teferruatını şimdiden komisyon Fen bürosuna müracaatla mütalaa ve tetkik edebilirler ve arzu edenler matbu takımını 1 Şubat 932 tarihinden itibaren beş lira mukabilinde komisyondan alabilirler.

Atideki maddelerde ise şartnameyi fennî izah olunacaktır:

Gurup 2. Volanlı olarak tedarik edilecek vanalar: 7 adet 600 MM. likten, 5 adet 500 mm. likten, 3 adet 350 mm. likten, 1 adet 200 mm. likten olup mütebakisi tam tertipli (komple) manevra tesisatle beraberdir. 48 takım manevra tesisatı mahfuzdur. Van tusların tahliye muslukları altta montaj edilmiş olacaktır.

Gurup 3. Delik yukarıdan ve tazyıkla yapılacaktır. Priz mus luğu 1 pus ve rotguss'dan bir tarafı haricî ve diğer tarafı dahilî vidalı olacaktır. Borudan her hangi bir mesafede montaj edilmiş bulunacaktır.

Gurup 4. İbreli saatler, atlamalı yeni (Sauteur) olanlara tercih olunacaktır.

Gurup 5. Delme alâtı gurup 3 tek priz kolyesi için lüzumlu bulunan tipte olacaktır.

Gurup 6. Vanturimetre 500 adet haftalık diyağram kâğıdile tedarik olunacaktır. (779)

Emniyet sandığı müdürlüğünden:

Bekir Kâmi Beyin 18249 ikraz numaralı borç senedi mucibince istikraz eylediği meblâğ mukabilinde sandığımız namına merhun bulunan Erenköyünde Sahrayıcedit mahallesinde mukaddema Yalıboyu elyevm Caddebostanı iskelesi sokağında eski 44, 44, ve yeni 27, 29 numaralı bin doksan sekiz arşın arsa üzerine motör mahalli ve imalâthane ve yüz elli altı arşın arsa üzerinde marangozhane ve demirhane ve bin yüz elli arşın üzerinde açık salaş ardiye, kırk arşın üzerinde yazıhane ve otuz iki arşın üzerinde halâ ve altmış beş arşın arsa üzerinde araba imalâthanesinin ve iki dönüm iki yüz elli altı arşın araziyi havi emlâk vadesi hitamında borcun ödenmemesi hasebile müzayedeye çıkarılarak yedi bin seksen dört lira bedel mukabilinde müşterisi doktor Nazmi Bey namına kat'î ihalesi yapılmış ise de mumaileyh mezkûr emlâki teferruğdan imtina eylediğinden tekrar yirmi gün müddetle satılığa çıkarılmış ve 30 mart 932 tarihine müsadif Çarşamba günü saat on beş buçukta müzayedesinin icrası mukrarer bulunmuş olduğundan talip olanların mezkûr tarihte Sandık idaresine müracaat eylemeleri ilân olunur.

Yakın vakitlere kadar Radium (Made in Germany) tıraş bıçaklarını imal ve piyasamıza sevk etmiş olan Rot - Bühner fabrikası, bu eski mamulâtı yerine ve ona faik olarak piyasamıza

"Mond - Extra„

markalı tıraş bıçaklarını sevketmakte olduğunu bir defa daha muhterem müşterilerimize arz eyleriz. " MOND - EXTRA „ markalı bıçakların Türkiyeye kat'iyyen gelmediğini iddia edenlere cevaben, her gün bu markadan piyasamıza yüzbinlerce bıçak satıldığını söylemekle iktifa ederiz. Bu satış " MOND - EXTRA „ nın muhterem müşterilerimizce ne kadar büyük bir tehalükle aranıldığını ispata kifayet eder.

Toptan satış mahalli: Kürkçübaşı Han No 4, Galata. Tel. B. O. 973

AMAN NE SANCI! ADETA BIÇAK DARBELERİ GİBİ!

ÇABUK! BİR ALKOK YAKISI

SANCI GEÇTİ OH, NE RAHATLIK!

Bir Alkok yakısı atrıyı izale eder. Burnun onada bir Alkok yakısı - bütün ilaçların hilâfına olarak bilâ fasıla tesirini icra ve teskin ve tedavi eder. Siz işinizle meşgul olurken o da vazifesini yapar. Göğüs, arka, omuzlar, dizler elhasıl had bir sancı hissedilen yere heman mesamatı çok yeni ve alâ Alkok yakısını tatbik ediniz. Derhal ağrıyı teskin eder. Fakat Alkok ismini hatırınızda tutunuz ve taklitlerden sakınınız. Her eczanede bulunur.

Tükiye Umumi Acentaları : G. & A. BAKER Ltd, İSTANBUL Posta Kutusu 468 İstanbul

Yeni Delikli "ALLCOCK" YAKISI

SANCIYI İZALE EDER

Türkiye ziraat bankası Izmir şubesinden

Mevkii	Sokağı	Cinsi	No.	Muhmmen kıymeti
Karşıyaka	Yıldırım Kemal	Hane	17—19	12000
„	Hengâm	„	16—31	10500
„	Osman zade Reşadiy	„	26—28	11000
„	Hengâm	„	44—3	13500
„	Şimendifer C.	„	90—116	21000
„	Muradiye	„	51—55	12000

Yukarda evsafı yazılı olup 1 Mart 932 tarihinde ihale dilmek üzere 5 Şubat 932 tarihinden itibaren kapalı zarf ile müzayedeye çıkarılmış olan emlâke ihale günü haddi lâyıkile talip çıkmamıştır.

Bu emlâkin kapalı zarfa esas olan şartname dahilinde 5 Mart 932 tarihinden itibaren on beş gün müddetle pazarlıkla satılığa çıkarılmasına karar verilmiştir. İhale günü 20 Mart 932 Pazar olduğundan talip olanların yukardaki muhammen kıymetler üzerinden yüzde yedi buçuk teminat akçelerile birlikte mezkûr günde saat onda Ziraat Bankasının Gazi Bulvarındaki Şubesinde müteşekkil satış heyetine müracaatları. (858)

Şarj'lı kumaş daima elbiseyi çok düzgün ve dökümlü gösterir, kat'iyyen buruşmaz

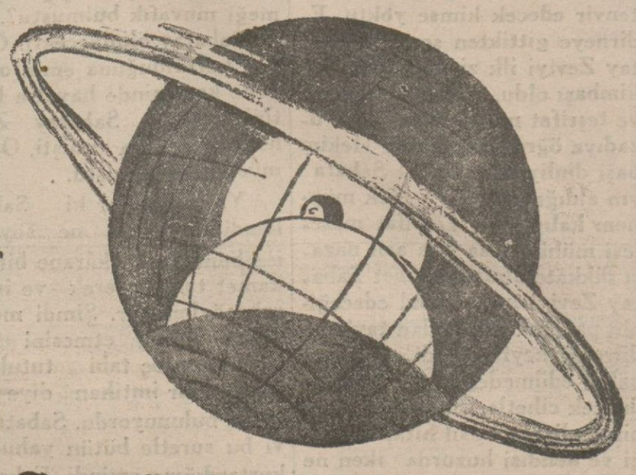

Sarj'i Dünyanın bir kaç memleketinde, bir kaç fabrika yapabiliyor!

İPEKİŞ

Dünyanın bu üç dört fabrikasından biridir

İPEKİŞ yalnız bu tesisat için yüz bin lira sarfetti

İPEKİŞ BURSA

İPEKİŞ mamulâtı pek yakında piyasaya çıkıyor

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası

3 Mart 1932 vaziyeti

AKTİF

			Lira
Kasa			
Altın: Külçe safi kilogram (ilâveten tedavüle çıkarılan bankonotlar karşılığı)	6.154.732	Lira 8.655.762,91	
Altın: Külçe safi kilogram	23.345	„ 32.827,08	
Altın: Meskûk Türk altını safi kilogram	2.216.335	„ 3.099.753,81	
Banknot		„ 8.095.977,—	
Ufaklık		„ 103.677,29	19.987.998,09
Dahildeki Muhabirler			446.962,50
Hariçteki Muhabirler:			
Altın Mevcudu Külçe safi Kilogr 751,440 — İlâveten tedavüle çıkarılan banknotlar karşılığı		Lira 1.056.960,89	
Altına tahvili kabil döviz — Döviz mevcudu — İlâveten tedavüle çıkarılan banknotlar karşılığı		Lira 3.827.146,31	
Serbest dövizler		„ 684.510,03	5.568.617,23
Hazine Tahvilleri:			
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan vaki tediyat		Lira 158.748.563,— „ 1.600.000,—	157.148.563,—
Cüzdan			
Senedat		Lira 0,—	
Esham ve Tahvilât — Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı (itibarîkıymetle)		24.704.837,50	24.704.837,50
Altın üzerine avans			626,80
Hissedarlar			7.717.783,97
Muhtelif			4.130.576,96
Nazım Hesaplar:			
Kanunun 6 ıncı maddesine tevfikân tevdi edilen kıymetler — 500,000 Türk altını		Lira „ 4.625.000,—	
Muhtelif Depo Hesapları		„ 2.559,03	4.627.559,03
Yekûn			224.333.525,08

PASİF

		Lira
Sermaye		15.000.000,—
Tedavüldeki Banknotlar		
Deruhte edilen evrakı naktiye	Lira 158.748.563,—	
Kanunun 6. ve 8 inci maddelerine tevfikan vaki tediyat	„ 1.600.000,—	
	157.148.563,—	
Deruhte edilen evrakı naktiye bakiyesi		
Karşılığı tamamen altın olarak tedavüle vaz edilen	Lira 9.712.723,08	
Karşılığı tamamen altına tahvili kabil döviz olarak tedavüle vazedilen	„ 3.827.146,31	170.688.433,11
Vadesiz Tevdiatı		
Hazine hesabı carisi	Lira 614.639,12	
Diğer mevduat	„ 4.159.179,61	4.773.818,73
Döviz mevduatı		435.944,79
Muhtelif		28.807.769,42
Nazım Hesaplar		4.627.559,03
Yekûn		224.333.525,08

İskonto haddi %8 — Altın üzeriae avans % 6 3/4

İLÂN

Uzunköprü Gümrüğünce Vil. Rozenberg namına 444 dolar ve 60 Türk lirasını havi verilen 22 numara ve 12 Teşrinisani 931 tarihli gümrük makbuzu zayi olmuş ve gümrüğe müracaatla muamelei muk teziyesinin ifası talep edilmiş olduğundan mezkûr makbuzun hükmü kalmadığı ilân olunur.

PLATİN SUPLEKS VE SUPLEKS EN İYİ TRAŞ BIÇAKLARIDIR

MAMA

Dr. Hakkı Şinasi

Yavrunuzun en sıhhî gıdasıdır.

Sanasar Han No. 1 komisyoncu Adil Beyin muvazzah adresinin Karakösede dava vekili Fahri Beye bildirilmesi hususu rica olunur.

Hemşireniz
SEHER

Devredilecek İhtira Beratı

"Telefon sistemlerinde ıslahat„ hakkındaki icat için Sinayi Müdiriyeti umumiyesinden istihsal edilmiş olan 17 Mart 1928 tarih ve 729 numaralı ihtira beratı hakkında bu kere ferağ veyahut icara verileceğinden mezkûr ihtirar isticar etmek veyahut satın almak arzusunda bulunan zevatın İstanbul Bahçekapı Taş Han No. 43—48 de mukim vekili H. W. İSTOK Efendiye müracaatları.

Dr. Albert Şaul

Dahilî hastalıklar mütehassısı, Balat, Rifat Ef. sokak No. 9 Pazardan maada her gün 1-4 Tel. 2. 2174.

MİLLİYET MATBAASI